

Commissie voor Gezondheid en
Gelijke Kansen

van

WOENSDAG 07 OKTOBER 2026

Namiddag

Commission de la Santé et de
l'Égalité des chances

du

MERCREDI 07 OCTOBRE 2026

Après-midi

Le développement des questions et interpellations commence à 14 h 58. La réunion est présidée par Mme Ludivine Dedonder.

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 14.58 uur. De vergadering wordt voorgezeten door mevrouw Ludivine Dedonder.

[01] Actualiteitsdebat over het hitteplan en toegevoegde vragen van

- Irina De Knop aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De oversterfte tijdens de hittegolf en de nood aan een geïntegreerd hitteplan" (56017894C)
- François De Smet aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De recordoversterfte door de nieuwe hittegolf" (56018001C)
- François De Smet aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De oversterfte door de hittegolven en de evaluatie van het Nationaal ozon- en hitteplan" (56018265C)
- Jeroen Van Lysebettens aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De opvolging van de aanbevelingen van het Cerac in het beleidsdomein volksgezondheid" (56018720C)
- Jeroen Van Lysebettens aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De verdere analyse van de hittedoden tijdens de hittegolf in juni" (56018730C)
- Natalie Eggermont aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "Het hitteplan" (56018931C)
- Sofie Merckx aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "Het hitteplan" (56018932C)
- Patrick Prévot aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De oversterfte tijdens de hittegolven" (56019423C)
- Sarah Schlitz aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De maatregelen van de regering naar aanleiding van de oversterfte tijdens de hittegolven" (56019490C)

[01] Débat d'actualité sur le plan canicule et questions jointes de

- Irina De Knop à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La surmortalité pendant la vague de chaleur et la nécessité d'un plan canicule intégré" (56017894C)
- François De Smet à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La surmortalité record suite à la nouvelle vague de chaleur" (56018001C)
- François De Smet à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La surmortalité due à la canicule et l'évaluation du Plan fédéral fortes chaleurs et pics d'ozone" (56018265C)
- Jeroen Van Lysebettens à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Le suivi des recommandations du Cerac dans le domaine politique de la santé publique" (56018720C)
- Jeroen Van Lysebettens à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "L'analyse plus approfondie des décès liés à la vague de chaleur de juin" (56018730C)
- Natalie Eggermont à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Le plan canicule" (56018931C)
- Sofie Merckx à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Le plan canicule" (56018932C)
- Patrick Prévot à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La surmortalité durant les canicules" (56019423C)
- Sarah Schlitz à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Les actions du gouvernement à la suite de la surmortalité survenue pendant les vagues de chaleur" (56019490C)

[01.01] Irina De Knop (Anders.): Mijnheer de minister, graag stel ik een vraag die ondertussen een beetje achterhaald is in de tijd, maar daarom niet minder actueel is.

Sciensano lichtte ons in dat de hittegolf van eind juni de dodelijkste hittegolf was van deze eeuw. Er werden dat weekend 1.747 overlijdens meer geteld dan normaal, dat is goed voor een oversterfte van 48 %. Dat is zelfs nog heel wat meer dan in het dodelijkste coronaweekend. Dat moet ons uiteraard tot nadenken en tot handelen stemmen.

Eerder gaf u al aan dat deze hittegolf bijzonder ernstig te nemen is, met de nodige gezondheids- en sociale risico's als gevolg. U zei ons ook al dat de Risk Management Group en de interministeriële

conferentie hieruit zeker lessen zouden trekken. Ondertussen weten we dat de IMC stelt dat het ozon- en hitteplan correct werd geactiveerd. Tegelijkertijd vraagt men wel een grondigere analyse en evaluatie, een betere bescherming van kwetsbare groepen en ook toegang tot koele ruimtes en een geïntegreerd hitteplan. Dat is meer dan ooit nodig. Sinds de zesde staatshervorming ligt de uitvoering ervan vooral bij de gewesten.

Uiteraard roepen deze cijfers vragen op over de vraag of het bestaande plan wel volstond. Ik ben trouwens even gaan googlen en het recentste ozon- en hitteplan dat ik vind op de website health.belgium.be dateert van 2018. Wetende dat we met steeds intensere en langere periodes van hittedagen te maken hebben, vraagt dit toch wel een andere soort prioritering.

Hoe beoordeelt u de definitieve oversterftecijfers? Kunt u de overlijdens opsplitsen naar leeftijd, gewest en vooral ook naar plaats van overlijden? Dat laatste is zeker belangrijk om een juiste evaluatie te kunnen maken.

We willen ook weten of er onderzocht wordt waar de meest vermijdbare overlijdens gebeurden en welke kwetsbare groepen dan onvoldoende bereikt werden.

Ook informeer ik graag of er ondertussen verdere analyse is gebeurd over de grote regionale verschillen in oversterfte tussen Vlaanderen, Brussel en Wallonië.

Heel belangrijk, wanneer komt er een geïntegreerd interfederaal hitteplan met duidelijke verantwoordelijkheden voor de verschillende overheidsniveaus? Naar aanleiding van deze crisis is immers opnieuw duidelijk dat coördinatie en duidelijkheid ontbreken. We willen graag van u weten of u daarin het voortouw wilt nemen.

Ik heb nog een aantal andere vragen, maar ik zie dat mijn tijd opgebruikt is. Ik hoop dus dat deze later nog aan bod kunnen komen.

01.02 Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen): Ik had twee vragen ingediend. Ik zal die meteen combineren.

Goeiemiddag, mijnheer de minister. Ik denk dat bekend is dat we in de zomer van 2026 geconfronteerd werden met verschillende gevolgen van de klimaatcrisis: extreme temperaturen met duizenden hittedoden als gevolg, onder wie ook veel jonge mannen, extreme droogte met schade aan de economie en de infrastructuur en een extreme natuurbrand in de Hoge Venen.

De krampachtige en afwezige reacties van onze regering toonden bovendien aan dat we weinig voorbereid waren om daarmee om te gaan. Dat wekt verwondering, want het Cerac heeft – mevrouw De Knop heeft er ook naar verwezen – in december 2025 een lijvig rapport uitgebracht met allerlei aanbevelingen aan de verschillende regeringen, ook aan de federale regering, om met de klimaatcrisis om te gaan.

Mijn eerste vraag is dan ook grosso modo wat u binnen uw bevoegdheden hebt gedaan met de aanbevelingen van het Cerac. Ik specificeer. Is er werk gemaakt van een versterkt nationaal hitteplan? U hebt daarover in de pers post hoc een aantal aankondigingen gedaan: we gaan daar werk van maken. Hebt u vóór de zomer al actie ondernomen, zoals het Cerac vroeg? Wat is de stand van zaken van de acties die u na de zomer hebt ondernomen en wanneer zult u daarover een aantal zaken presenteren? Welke maatregelen zult u nemen om de volksgezondheid te beschermen?

Ten tweede, worden klimaateffecten formeel geïntegreerd in de nationale gezondheidsplanning en -financiering? Zullen we straks bij de begroting van het RIZIV een aantal posten zien die daaraan tegemoetkomen? Ook dat is een expliciete aanbeveling van het Cerac.

Ten derde, is er een registratiesysteem voor hittegerelateerde morbiditeit, bijvoorbeeld voor beroertes of dehydratatie? Ook daar – en we zien dat ook in mijn volgende reeks vragen over Sciensano – is er statistisch nog heel veel onderzoek nodig om het probleem juist in kaart te brengen en vervolgens adequate maatregelen te kunnen nemen.

Ten vierde, is er een structureel mechanisme om de opvolging van endemisch geworden exoten beter

te integreren in de gezondheidszorg? In het volgende actualiteitsdebat zullen we daar nog wat dieper op ingaan, maar ik wilde hier al vragen of met die aanbeveling iets is gedaan.

Over het rapport van Sciensano dat in september is verschenen en de hittedoden al wat meer in kaart bracht, had ik ook een aantal vragen. Voor alle duidelijkheid, het is zeer goed dat Sciensano dat rapport verder heeft uitgewerkt ten opzichte van wat deze zomer verscheen, maar het roept ook een aantal vragen op.

In het bijzonder valt op dat er een grote oversterfte was bij mannen op beroepsactieve leeftijd. In de categorie van 45 tot 64 jaar bedroeg de oversterfte 46 %. Dat is meer dan in alle andere leeftijdscategorieën, bij mannen of vrouwen. Sommigen beweren dat vooral oudere mensen overlijden – een zeer cynische benadering –, maar dat klopt dus niet. Statistisch gezien is de grootste oversterfte bij mannen op beroepsactieve leeftijd. Het rapport gaat er niet op in, maar het doet mij vermoeden dat er een link is met de werkomstandigheden van die mensen, in het bijzonder bij beroepen die in de hitte worden uitgeoefend, voornamelijk door mannen, bijvoorbeeld de bouw. Mijn eerste vraag daarbij is of daar een vervolgonderzoek naar zal gebeuren om te kunnen pinpointen waar die hittedoden vallen.

De regionale variabiliteit, waar mevrouw De Knop ook naar heeft verwezen, kan niet enkel door klimatologische parameters worden verklaard. In de media werd er af en toe gesproken over socio-economische parameters, zoals het inkomen en de energiestaat van een woning. Wordt ook daar verder onderzoek naar gevoerd om dat te kunnen kwantificeren en kwalitatief aan te duiden?

In ieder geval lijkt een dergelijke link waarschijnlijk. Acht u het noodzakelijk om voor koeling ook gerichte maatregelen te nemen, zoals we dat ook doen voor verwarming, bijvoorbeeld voor kwetsbare groepen die zelf misschien niet de middelen hebben om zich daartegen te wapenen?

01.03 Natalie Eggermont (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, ik sluit mij uiteraard aan bij mijn collega's. Hittegolven, bosbranden, droogtes: de voorbije zomer stond overal in het teken van extreme weersomstandigheden, zowel in België als in Frankrijk, Spanje en Nepal. In ons land zijn er de voorbije zomer 3.000 extra overlijdens geweest door de hitte. We waren daarmee de slechtste leerling van de klas in de Europese Unie.

De klimaatverandering is dus niet langer een dreiging voor de toekomstige generaties, maar is er hier en nu. Het is een klassenkwestie, zoals de heer Van Lysebettens ook al heeft gezegd, want de klimaatverandering treft ons niet allemaal op dezelfde manier. We hebben niet allemaal een zwembad om af te koelen. Voor een arbeider, zorgverlener of buschauffeur heeft de klimaatverandering niet dezelfde gevolgen als voor een topmanager of politicus. Volgens professor klimatologie Wim Thiery hebben arbeiders boven de 60 jaar dubbel zoveel kans om te overlijden tijdens een hittegolf dan personen die hogere studies hebben gedaan.

Het is dus heel goed dat er een hitteplan komt. U hebt dat aangekondigd en gezegd dat het tegen mei volgend jaar klaar moet zijn. Ik heb daar een aantal vragen over.

Wat is de precieze tijdslijn voor het hitteplan en wat zal de scope ervan zijn?

U hebt het mandaat van de hele regering. Zal dat plan in deze commissie worden besproken, of waar zullen de discussies daarover plaatsvinden?

Welk budget zal daarvoor worden vrijgemaakt? Hebt u daar zelf al een idee van?

Welke actoren zult u betrekken bij de uitwerking van dat plan?

De Risk Management Group heeft heel wat aanbevelingen gedaan. Ik ben benieuwd welke aanbevelingen u concreet wilt opnemen in het hitteplan. Ook de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling heeft al in 2005 een uitgebreid advies gegeven in een rapport. Wist u daarvan en waarom moeten we nu zo lang wachten op nieuwe adviezen?

Aansluitend bij de vragen van de collega van Groen: zijn er cijfers beschikbaar over de beroepen van de mensen die tijdens de hitteperiode zijn overleden? Zult u Sciensano vragen om de mogelijke verbanden tussen arbeid, blootstelling aan hitte op de werkvloer en oversterfte verder te onderzoeken?

Zullen ook concrete beschermingsmaatregelen op het werk worden opgenomen in het hitteplan?

01.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Geachte leden, ik zal afwisselend in het Frans en het Nederlands antwoorden, maar ik zou om te beginnen willen zeggen dat ik het gevoel deel dat we een zeer ernstige situatie hebben meegemaakt, een voorbode van helaas nog veel ernstige situaties die we zullen meemaken ten gevolge van de klimaatcrisis. Ik had eerlijk gezegd sinds de eerste hittegolf van eind juni ook het gevoel dat we daarvoor met zijn allen politiek onze verantwoordelijkheid moesten nemen.

Ik heb ook om die reden mandaten gevraagd in de IMC en in de schoot van de federale regering. Ik heb om die reden ook mijn ambtenaren en experts tijdens de zomer laten voortwerken daaromtrent.

Tegelijkertijd zullen we nog wel wat tijd nodig hebben voor alles op punt staat. Ik hoop dat duidelijk te maken in mijn antwoord. Ik zal echter in redelijk algemene termen antwoorden, omdat ik een aantal elementen al aan de pers heb meegedeeld.

Quel est le bilan définitif de la surmortalité durant la vague de chaleur? Comment l'expliquer ainsi que les disparités régionales observées? La surmortalité observée durant la vague de chaleur de juin est incontestablement, comme je l'ai dit, très grave. Selon les dernières données transmises par Sciensano, 2 035 décès supplémentaires ont été enregistrés entre le 18 juin et le 3 juillet, soit une surmortalité de 48,8 %. Comme l'ont expliqué les scientifiques de Sciensano lors du point de presse du 9 septembre, cette surmortalité n'a pas touché toutes les régions du pays de la même manière. La question se pose donc de savoir quels facteurs ont contribué à ces disparités.

Nous disposons déjà de données concernant certains facteurs, tels que les concentrations d'ozone, les températures minimales et la température de bulbe humide, *the wet bulb temperature*, qui révèlent d'importantes différences géographiques. L'est du pays a ainsi connu des valeurs cumulées plus élevées des températures minimales, de concentration d'ozone, ainsi qu'une température de bulbe humide plus élevée. Toutefois, ces seuls facteurs ne permettent pas d'expliquer entièrement les disparités régionales.

Les provinces de Limbourg et de Liège se situent toutes deux à l'est du pays, mais la surmortalité a été nettement plus faible dans le Limbourg qu'en province de Liège. Donc, nous devons également examiner d'autres facteurs, tels que les inégalités de santé, les conditions socio-économiques, le fait de vivre seul et les conditions de logement.

Pour pouvoir établir des liens de causalité, Sciensano aura besoin d'une expertise multidisciplinaire complémentaire.

Des concertations sont en cours entre les institutions publiques concernées, afin de déterminer comment approfondir l'étude de ces facteurs et les intégrer aux analyses et aux dispositifs de suivi existants. Ces discussions portent également sur les décès qui auraient pu être évités et sur les groupes vulnérables qui n'ont pas été suffisamment atteints par les mesures prises.

In het algemeen moet ik zeggen dat de vragen die de leden van de commissie stelden absoluut pertinent zijn, ook over beroepsgroepen. Met de vaststelling dat als mannen op werkzame leeftijd zwaar getroffen zijn, men zich dan moet afvragen wat dat betekent voor werkomstandigheden en situaties op werkvloeren, ben ik het volledig eens.

De moeilijkheid, puur statistisch, is dat Sciensano tot nu toe gewerkt heeft met een soort van – ik mag het geen black box noemen – macrogegevens over oversterfte. Men weet eigenlijk niet wie die persoon is en wat daar geattesteerd is. Het vergt dus heel wat meer data en analyse om te doen wat jullie vragen.

Ik heb natuurlijk aan mijn mensen van Sciensano dezelfde zorg meegegeven. Kunnen wij beter begrijpen welke socio-economische factoren die men echt individueel kan identificeren een rol hebben gespeeld? Daarover is men aan het nadenken. Men heeft, zoals ik zei, ook een netwerk van experts gemobiliseerd om daarover na te denken. Ik zou geweldig blij zijn als we op een bepaald ogenblik een meer diepgaande analyse krijgen. Die hebben we voorlopig niet.

Zoals ik echter al zei, als men gewoon naar de kaart kijkt, moet men wel besluiten dat het natuurlijk niet

alleen de risicofactoren van het klimaat zijn die het resultaat bepalen. Er speelt hier natuurlijk meer dan dat.

Nu kom ik bij de vraag over het bestaande ozon- en hitteplan en de lessen daaruit. Het ozon- en hitteplan functioneerde zoals voorzien, binnen de eigen logica van dat plan. De waakzaamheidsfase werd automatisch afgekondigd op 15 mei. De waarschuwingsfase werd afgekondigd op 15 juni, toen temperatuurdrempels overschreden waren. De alarmfase werd door de RAG geactiveerd op 22 juni, na de verdere toename van de temperaturen en ozonconcentraties.

Ik heb natuurlijk in mijn eerste reacties ook tegen de pers gezegd dat het ozon- en hitteplan gefunctioneerd had. We mogen de betrokken mensen niet het verwijt maken dat ze niet hebben gedaan wat er in dat plan stond. Ik denk echter dat die zeer zware hittegolf ook al snel duidelijk heeft gemaakt dat er limieten en beperkingen zitten in het huidige plan.

We zijn met onze neus op verschillende belangrijke tekortkomingen gedrukt. De federale alarmfase is bijvoorbeeld onvoldoende uitgewerkt. De opschalingscriteria en de verantwoordelijkheden daarbij zijn ook onvoldoende duidelijk. Er ontstaat ook verwarring door verschillende waarschuwingssystemen. De communicatie van het KMI en de communicatie door volksgezondheidsactoren is dus niet eenduidig.

Dat is voor het grote publiek en voor de pers natuurlijk niet goed. Er was een overbelasting van de noodcentrales. Dat heeft geleid tot responstijden voor 112 en 1733 die onaanvaardbaar lang waren.

U hoort mij niet zeggen dat dit een verklaring is voor de oversterfte. Dat weet ik niet en ik heb daar geen aanwijzingen voor. Feit is wel dat dit gebeurde en dat ook de huisartsen daardoor getroffen zijn in hun functioneren. Dat mag niet gebeuren.

Ik denk dat iedereen dat intuïtief snel heeft gevoeld. Men heeft daar wat meewarig over gedaan omdat ik dat nogal sterk heb beklemtoond, maar ik wil het toch herhalen. Tijdens zo'n hittegolf moet je mensen die bijzonder kwetsbaar zijn wegens hun leeftijd, door het feit dat ze alleen wonen, hun type huisvesting of een onderliggende pathologie, snel persoonlijk kunnen bereiken met een aanklappende boodschap.

Ondanks een aantal mooie initiatieven op het terrein van enkele gemeentebesturen, mutualiteiten enzovoort waren we daar duidelijk niet op voorbereid. Ik heb de vergelijking gemaakt met covid. Een van de goede dingen die in de covidperiode zijn gebeurd, is dat we zeer snel gestart zijn met de vaccinatie van kwetsbare personen. We hadden ook een volledig uitgewerkte identificatie van die mensen, waardoor we ze konden oproepen. Dat hadden we hier helemaal niet. Waar zitten die mensen? Wie zijn ze? Kunnen we ze identificeren? Die informatie hadden we niet.

Ik zou daar nog lang over kunnen doorgaan, maar ik denk dat wat in de zomer is gebeurd, ons echt wakker heeft geschud over wat nodig is om paraat te zijn voor dergelijke ernstige hittegolven, met op dat ogenblik onvoorspelbare gevolgen. Er is echt een nieuwe klimaatrealiteit. Dat is een realiteit van crisissen en we zullen er nog krijgen. Het bestaande plan moet dus grondig worden herzien en aangepast.

De RMG heeft zich daar meteen over gebogen en een eerste reeks bedenkingen en adviezen geformuleerd. Ik heb die laten valideren door de interministeriële conferentie Volksgezondheid en door de federale ministerraad voor het reces. Men heeft beslist een nieuw plan te maken. Ik was blij met die beslissing. Ze is niet zonder enige discussie tot stand gekomen. Het nieuwe plan moet interfederaal en omvattend zijn en moet natuurlijk, u hebt het gezegd, mevrouw Eggermont, absoluut klaar zijn voordat we opnieuw aan de zomer beginnen. Vandaar de maand mei, maar dat is echt het uiterste tijdstip. Mochten we eerder klaar zijn, dan zou ik zeer blij zijn.

We hebben het ook een naam gegeven: het Heat Health Preparedness and Response Plan. Het moet multisectorieel zijn. Je kunt dit niet alleen vanuit de gezondheidszorg aanpakken. Het moet ons land klaarstomen voor de ernstige gezondheidsrisico's waarmee we te maken zullen krijgen.

Er is ondertussen doorgewerkt aan het plan. De RMG heeft al een advies uitgebracht over de basisprincipes voor zo'n plan. Dat sluit aan bij de richtlijnen van de WHO over de voorbereiding op en de aanpak van hittegolven.

Wat zegt de WHO? Identificeer duidelijk de verantwoordelijkheden en de opschalingscriteria, zorg voor proactieve identificatie en ondersteuning van kwetsbare mensen, maak de communicatie doelgroepgericht en zorg dat er realtime monitoring is van sterfte, ziektegevallen en de druk op de zorg.

Meer concreet stelt de RMG daarbij, zoals we dat eigenlijk hadden tijdens de covidcrisis, dat er een systematische opvolging moet zijn van de ziekenhuisbelasting, een verplichte hitterisicoanalyse op dat niveau en ook minimumbeschermingsmaatregelen voor professioneel georganiseerde evenementen.

Dat advies van de RMG is vorige week gepresenteerd aan mijn collega-ministers van de interministeriële conferentie.

Ik wil hier nog eens herhalen wat ook de federale regering en de IMC hebben gesteld, namelijk dat dit alle bevoegdheidsniveaus en heel wat bevoegdheden aanbelangt. Het is dus ook zaak om dit goed te coördineren. Op dat vlak speelt het Nationaal Crisiscentrum een heel belangrijke rol. Dat is ook de reden waarom we in nauw contact staan met het kabinet van minister Quintin en met het Nationaal Crisiscentrum.

Mevrouw Eggermont, dit moet een interfederaal plan zijn. Ik wil dat heel graag hier met u bespreken. Het Parlement moet daar inderdaad controle op uitoefenen. Ik hoop echter dat dat deze kwestie ook elders, in andere parlementen, grondig zal worden besproken. Huisvesting bijvoorbeeld is een deelstaatbevoegdheid. Zo kan ik er nog vele noemen. Ik hoop dus dat de zaak ook elders grondig zal worden besproken.

U stelde een vraag over budgetten. Daarover zal ik nu niets zeggen. Ik kan me heel goed inbeelden dat we ter zake budgettaire vragen zullen hebben. Zo is het bijvoorbeeld zo - we komen daar misschien nog op terug bij andere gelegenheden - dat bij de hele problematiek van de 1733-telefoonlijn en de 112-telefoonlijn en het idee dat die 1733 eigenlijk binnen het departement Volksgezondheid zou moeten worden georganiseerd, dat niet gaat zonder middelen. Dat alles zal wel komen, maar ik wil daar nu niet op vooruitlopen.

Quelle mesures structurelles seront-elles prises pour mieux protéger les personnes vulnérables? Je partage pleinement le constat selon lequel cet été a montré que nous devons faire davantage pour atteindre les personnes vulnérables et les protéger contre les conséquences des vagues de chaleur intenses, auxquelles nous serons de plus en plus souvent confrontés durant les étés à venir. L'avis du RMG, que je viens d'évoquer, accorde une place centrale à la protection de ces personnes. Le RMG recommande les identifier systématiquement, de les contacter de manière proactive et de les soutenir. Chaque acteur susceptible de contribuer à cet effort doit y prendre part. Les mutualités, les médecins généralistes, les pouvoirs locaux, les CPAS, les aidants proches et les autres acteurs locaux doivent renforcer leur collaboration.

Une meilleure utilisation des données disponibles permettra notamment d'atteindre de manière plus ciblée les personnes âgées isolées et les personnes atteintes de maladies chroniques. Ces personnes doivent bénéficier de conseils et d'une aide pour s'hydrater, se rafraîchir et reconnaître les signes d'alerte. Si nécessaire, l'usage de certains médicaments qui influencent la thermorégulation doit être réévalué, et un accompagnement vers des soins ou un lieu frais doit leur être proposé. Voilà ma réponse.

01.05 Irina De Knop (Anders.): Mijnheer de minister, u gaf duidelijke antwoorden, maar anderzijds blijft er nog veel in ontwikkeling, dus u hebt weinig concrete antwoorden kunnen geven.

Het is positief dat er nu duidelijk werk wordt gemaakt van een interfederaal plan. Het is ook goed dat dit over verschillende bevoegdheden heen gaat. Dat is ook nodig. Anderzijds hoop ik wel dat er een duidelijke trekker in de regering wordt aangeduid, want anders riskeert iedereen een beetje naar iedereen te kijken voor de finalisering van dat plan.

Het volgende punt vind ik jammer. U zegt dat de analyse bij Sciensano eigenlijk fijnmaziger moet, maar dat u daarop niet meteen een antwoord hebt. U zegt dat Sciensano zal proberen om het verder te analyseren, maar u zegt ook dat dit eigenlijk nog weinig concreet is.

01.06 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik denk dat dit moet kunnen, maar dit veronderstelt een koppeling met andere soorten gegevens. Men moet dan echt die overleden personen, zonder hun namen bekend te maken, traceren naar bijvoorbeeld de precieze woonplaats en wat ze precies deden. Dat moet op een bepaalde manier mogelijk zijn en waarschijnlijk moet dat ook wat geaggregeerd worden. Ik denk dat daar mogelijkheden zijn. Dat is echter niet iets wat Sciensano normaliter doet. Men is daarover aan het overleggen.

01.07 **Irina De Knop** (Anders.): We moeten op dat vlak inderdaad meer doen dan overleggen, want uit die grondige analyse zullen we uiteraard lessen kunnen trekken. We zullen ook duidelijker kunnen begrijpen waar het huidige plan tekortschiet of waar we het moeten bijwerken.

U hebt kort ook de problematiek van 1733 en 112 aangehaald. Het is absoluut belangrijk om daarover duidelijke richtlijnen uit te werken, ook voor de volgende zomer, dus voor de volgende lente, zodat daar toch ook beter kan worden gecoördineerd. Voor alle duidelijkheid, het is beter dat die nummers onder uw bevoegdheid vallen. U bent verantwoordelijk voor dringende geneeskundige hulpverlening en u bent ook verantwoordelijk voor de organisatie van de huisartsenwachtposten. Op dat vlak verwachten we meer van u voor de volgende lente.

01.08 **Jeroen Van Lysebettens** (Ecolo-Groen): Dank u wel voor uw antwoord, mijnheer de minister. Misschien om te beginnen: u zei in het begin correct dat het over een ernstige situatie gaat die helaas slechts een voorbode is van nog veel ernstigere situaties die ons te wachten staan. Ik vind het dus positief dat u werkt aan een interfederaal hitte- en ozonplan.

Dat was in december 2025 ook al de aanbeveling van Cerac. Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag of u daar vóór de zomer al mee bezig was, zoals Cerac ook had voorgesteld in zijn aanbevelingen aan de federale regering. Op basis van de historiek die u schetst, ga ik ervan uit dat dat niet zo was, waarvan akte.

Daarnaast doet u een aantal vaststellingen die wij allemaal ook doen, zoals de overbelasting van de 1733-lijn en het waarschuwingssysteem. U verbindt daar geen conclusies aan en ik begrijp waarom. U hebt dat ook letterlijk gezegd. We kunnen daar niet uit afleiden dat dit een oorzaak is van de oversterfte, maar ik vind wel dat wij dat moeten weten. Ik vind dat daar onderzoek naar moet gebeuren, ook in het kader van de hervorming van 1733.

Dat is een van de redenen waarom mijn fractie straks in de commissie voor Energie, Leefmilieu en Klimaat een onderzoekscommissie zal voorstellen om te bekijken wat er nu is gebeurd en hoe dat allemaal met elkaar samenhangt. Ik vind niet dat wij aan effectieve hitteplannen kunnen werken als we niet weten wat de oorzaken zijn van de gebeurtenissen van deze zomer. Ook een interfederaal hitteplan zal correct moeten benoemen wat er misloopt en wat we moeten verbeteren. Op dat vlak is er nog heel veel werk.

Op een aantal andere vragen van mij over Cerac hebt u ook niet geantwoord, maar goed. Wat ik nog zeker wil meegeven, is dat u ook minister van Armoedebestrijding bent. Ik heb in mijn vraagstelling ook aangegeven dat ik denk dat we nood zullen hebben aan gerichte maatregelen om kwetsbare personen te beschermen, ook financieel, zoals we dat ook doen inzake verwarming. Ik kan alleen maar hopen dat dit straks ook in uw beleidsnota Armoedebestrijding naar voren komt.

01.09 **Natalie Eggermont** (PVDA-PTB): Dank u wel, mijnheer de minister, voor uw antwoord. Ik vind het goed dat u ook mee wilt zoeken naar de link met de werkomstandigheden.

Op dat vlak zijn er al wel wat concrete zaken die we kunnen doen. We zijn zelf ook bezig met een resolutie die we binnenkort zullen indienen rond die omstandigheden op het werk. België heeft nu wel al regelgeving die verkoelingsmaatregelen oplegt voor het welzijn op het werk wanneer bepaalde drempels worden overschreden, maar het probleem is dat elk bedrijf zelf zo'n speciale thermometer moet hebben en dat dat in de praktijk eigenlijk niet vaak gebeurt. Ons voorstel is dat als het KMI berekent dat die *bulb globe temperatures* worden overschreden, die regelgeving algemeen van kracht zou worden.

We hebben berekend dat als de wet was nageleefd in juni, alle Belgen die rechtstaand werken in een niet-gekoeld gebouw of die daarbuiten actief zijn, recht hadden gehad op een aanpassing van hun

arbeidstijd met extra pauzes tot 30 minuten per uur tussen dinsdag 22 en zaterdag 26 juni. Er zijn dus al concrete zaken rond de werkomstandigheden die we zouden kunnen aanpassen.

Het feit dat mannen die actief zijn in zware werkomstandigheden een hoog risico van overlijden hebben, moet ons er toch toe brengen dat we daar snel maatregelen tegen nemen.

Wat betreft het budget zijn er natuurlijk nog wel grote vraagtekens. We hebben de meest dodelijke hittegolf gehad. Onze eerste hulp zat op haar tandvlees in de ziekenhuizen. Veel scholen, ziekenhuizen en crèches hebben geen deftige koeling. De wetgeving rond koeling wordt ook niet gerespecteerd tijdens het werk. Er zijn dus duidelijk grote investeringen nodig. Daarover kun u alleen maar zeggen dat u niet kunt vooruitlopen op de zaken. Dat staat toch in schril contrast met toen minister Francken drones zag vliegen. Toen is er in een vingerknip 50 miljoen euro vrijgemaakt. Nu zijn we drie maanden na de dodelijkste hittegolf in ons land en kunt u alleen maar zeggen: qua budget kan ik niet vooruitlopen op de zaken. Op dat vlak ontbreekt toch een sense of urgency, mijnheer de minister.

01.10 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, j'étais retenue dans une autre commission, mais j'ai écouté avec attention votre réponse. Ce plan est en effet une bonne nouvelle. Il était grand temps. Pour ceux qui pensaient encore qu'on allait pouvoir continuer à tout faire comme avant, qui avaient ignoré les signaux des scientifiques qui nous alertaient sur les risques notamment pour la santé humaine, après ce terrible été, le réveil est là. Enfin, je l'espère, car sinon je ne sais pas ce qu'il leur faut. Il y a eu plus de 3 000 morts en plus par rapport à la même période l'année dernière, des familles sont endeuillées, des personnes ont perdu la vie alors qu'elles n'auraient pas dû.

Certains commentaires m'inquiètent particulièrement sur les réseaux sociaux, appelant à laisser tomber les plus vulnérables. Eh bien, non, la société dans laquelle nous vivons doit être une société solidaire, qui ne laisse personne au bord du chemin dans ces périodes difficiles que nous traversons. Et c'est possible, à travers des politiques publiques ambitieuses, qui sont pensées au départ des dénominateurs les plus fragiles. Nous pouvons faire en sorte que chacun et chacune puisse continuer à mener une vie digne dans ces conditions. Mais, pour cela, il faut de la volonté politique et il faut des budgets.

Monsieur le ministre, vous nous dites que ce plan devrait arriver avant l'été. Je pense plutôt que nous devrions être prêts avant l'été, parce que nous ne pouvons pas nous permettre de vivre un nouvel été mal géré de cette manière-là. J'entends votre volontarisme, j'espère que vous arriverez à convaincre vos collègues. Voici un argument qui peut s'avérer utile en négociations: une demi-journée de canicule équivaut à une journée de grève sur le plan économique. Je pense que cet argument peut toucher vos partenaires de majorité dans les négociations budgétaires.

01.11 Jean-François Gatelier (Les Engagés): Monsieur le ministre, merci pour vos réponses. Nous vivons effectivement une année exceptionnelle en termes de chaleur, de canicule, de sécheresse. Nous venons de mesurer l'impact de la sécheresse sur l'économie, notamment sur notre agriculture, mais également sur la productivité des entreprises.

Nous faisons aujourd'hui le triste constat de la surmortalité de 48 %, qui est exceptionnelle. Comme l'ont dit mes collègues, les signaux étaient là depuis longtemps. J'ai regretté, au début de la crise, de voir que l'analyse politique n'était pas la même chez certains ministres, chez certains députés. On a peut-être droit à une faute, mais pas à une deuxième.

Je suis heureux que ce plan interfédéral soit enfin mis sur pied. Il n'y aura plus d'excuse. Les critères, les paramètres et les experts le disent: nous allons encore vivre des situations identiques. Nous devons donc être mieux préparés.

Je pense que les canicules, qui provoquent cette surmortalité, ce problème sanitaire, sont l'affaire de tous. Dans le cas présent, la crise nous a montré que ce sont surtout des personnes isolées qui ont été victimes de cette surmortalité. Leur isolement est malheureusement le miroir de notre société individualiste qui se préoccupe de moins en moins des personnes seules, et surtout âgées. Face à cette crise climatique certaine s'ajoute la crise démographique. Le vieillissement de la population s'ajoute à la crise climatique. Il y a un facteur multiplicateur

C'est très bien de mettre ce plan interfédéral en place. Je suis impatient, comme mes collègues, de le

voir rapidement mis sur pied, pour qu'il soit prêt pour l'été prochain.

Vous avez également parlé du 1733 et du 112. Souvenez-vous, je vous avais déjà interpellé sur cette question. Il y a eu un désaccord entre ministres sur les chiffres qui avaient été annoncés à l'époque. Ce serait bien que la prochaine fois, nous puissions avoir des chiffres à propos des délais d'attente sur lesquels le gouvernement s'entend. Vous avez vous-même témoigné de délais d'attente inacceptables, de 10 minutes, pour les appels au 112 lors du fameux week-end du 27 et 28 juin. Ce n'est pas compréhensible dans notre pays.

J'espère que nous allons vraiment améliorer cela. Mais finalement, cela nous rappelle que cet isolement est lié à la précarité sociale. La précarité sociale s'aggrave et ne fait que renforcer cette problématique de l'accès aux soins. S'il n'y a pas le 112 derrière, il faut aussi en tenir compte dans la réflexion du gouvernement à propos des mesures budgétaires qu'il doit nous annoncer. Il faut se souvenir que l'accès aux soins est une priorité en cas de crise sanitaire. En dehors du temps, il y a aussi les moyens de pouvoir avoir accès rapidement à une aide médicale ou une aide d'urgence.

01.12 Jan Bertels (Vooruit): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. De voorbije zomer heeft ons inderdaad wakker geschud wat onze paraatheid ten opzichte van ernstige, onvoorspelbare hittegolven en het leven in een nieuwe klimaatrealiteit betreft. Of dat nu een *wake-upcall* dan wel een *reality check* was, het is duidelijk dat we daar als politieke verantwoordelijken mee aan de slag moeten gaan en politieke verantwoordelijkheid moeten nemen. Dat is ons aller opdracht, ook in alle bevoegdheidsdomeinen, waaronder gezondheid.

Wij zijn tevreden dat er een nieuw, modern heat-health-preparedness- en responseplan komt en dat de Risk Management Group al een eerste advies heeft uitgebracht over wat dat zoal moet inhouden.

Zoals in vele dossiers is samenwerking tussen de politieke beleidsverantwoordelijken interfederaal en op federaal en gewestelijk niveau essentieel. Iedereen is betrokken en heeft een rol te spelen, want we moeten voorbereid zijn en op crisissen adequaat kunnen reageren. Daarom is er zeker een update nodig van de instellingen en hun processen, zoals de RMG voorstelt.

Voor een partij als Vooruit moet er natuurlijk ook aandacht zijn voor de sociaal-economische factoren, want ook op dat vlak moeten we ongelijkheid bestrijden.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La **présidente**: Ceci clôture ce premier débat d'actualité. Nous passons au deuxième débat d'actualité, qui porte sur le moustique-tigre et le virus du Nil occidental.

02 Débat d'actualité sur le moustique tigre et le virus du Nil occidental et questions jointes de
- François De Smet à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "L'expansion du moustique tigre et la préparation aux arboviroses" (56018292C)

- Irina De Knop à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Les mesures de lutte contre le virus du Nil occidental" (56018331C)

- Frieda Gijbels à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Le virus du Nil occidental" (56018337C)

- Jeroen Van Lysebettens à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La lutte contre le moustique tigre et les infections liées dans le cadre de l'adaptation climatique" (56018726C)

- Jeroen Van Lysebettens à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Le suivi de la prévalence du virus du Nil occidental dans le cadre de l'adaptation climatique" (56018727C)

- Irina De Knop à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La propagation du virus du Nil occidental" (56018928C)

- Katleen Bury à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "L'application du principe One Health au virus du Nil occidental" (56019064C)

02 Actualiteitsdebat over de tijgermug en het westnijlvirus en toegevoegde vragen van

- François De Smet aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De verdere verspreiding van de tijgermug en de voorbereiding op arbovirusinfecties" (56018292C)

- Irina De Knop aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De maatregelen in verband met het westnijlvirus" (56018331C)

- Frieda Gijbels aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "Het westnijlvirus" (56018337C)

- Jeroen Van Lysebettens aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De bestrijding van de tijgermug en gerelateerde infecties i.h.k.v. de klimaatadaptatie" (56018726C)

- Jeroen Van Lysebettens aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De monitoring van de prevalentie van het westnijlvirus i.h.k.v. de klimaatadaptatie" (56018727C)

- Irina De Knop aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De verspreiding van het westnijlvirus" (56018928C)

- Katleen Bury aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De toepassing van het One Healthprincipe bij het westnijlvirus" (56019064C)

02.01 **Irina De Knop** (Anders.): Mijnheer de minister, ook in de zomer werden in ons land verschillende besmettingen met het westnijlvirus vastgesteld. Aanvankelijk was dat bij dieren, maar ik heb begrepen dat er nadien ook tien vermoedelijke en bevestigde besmettingen bij mensen zijn vastgesteld. Er waren meldingen in Brussel en Vlaanderen, onder andere in Antwerpen en Vlaams-Brabant. Dit zou erop wijzen dat het virus lokaal circuleert via inheemse steekmuggen. Die circulatie zou bovendien ook kunnen aanhouden tot het einde van het muggenseizoen, wat vrij logisch klinkt, en kan tot eind oktober duren.

De waakzaamheid daarvoor is ondertussen verhoogd. We hebben ook begrepen dat zowel ziekenhuizen als artsen werden gevraagd om extra alert te zijn voor mogelijke besmettingen. Ook het FAGG heeft het Rode Kruis opgeroepen om bijkomende voorzorgsmaatregelen te nemen bij bloeddonaties. Op zich is er dus correct gereageerd, maar sowieso noopt dit nieuwe virus ons toch tot waakzaamheid, wanneer men weet dat de mobiliteit van mensen steeds toeneemt en dat we door de klimaatverandering dit virus naar alle waarschijnlijkheid nog meer zullen zien in onze contreien, en dit met mogelijke nadelige gevolgen.

Vandaar mijn vragen, mijnheer de minister. Hoe beoordeelt u deze situatie? Beschikt België volgens u over een concreet draaiboek om correct te kunnen optreden bij menselijke besmettingen? Hoe verloopt volgens u de samenwerking tussen Sciensano, het FAGG, het FAVV, de gewesten en de lokale besturen? Hoe wenst u in de toekomst verder in te zetten op het indijken van mogelijke verdere besmettingen met dit virus?

We vragen ons ook af of in de toekomst de bevolking in een getroffen regio actiever zal worden geïnformeerd en wie daarvoor de verantwoordelijkheid zal nemen. Is er vandaag eigenlijk voldoende capaciteit voor laboratoriumdiagnostiek, voor muggenmonitoring en voor verder epidemiologisch onderzoek?

We vroegen ons ook af of naast ziekenhuizen en artsen ook andere artsen verder geïnformeerd werden. We vernemen namelijk dat dat virus ook via dieren verder kan worden verspreid.

Tot slot willen we u graag vragen of u de huidige preventieve aanpak als voldoende hebt geëvalueerd en welke nieuwe maatregelen u voor het volgende seizoen zou willen nemen.

Een belangrijke vraag is ook of er momenteel een onderzoek loopt naar een vaccin tegen het westnijlvirus. Ik heb begrepen dat dat voorlopig nog niet echt aan de orde zou zijn, maar het is wel wat vreemd, want we weten dat onder andere bij paarden al een vaccin wordt toegediend. Zo onlogisch zou het dus helemaal niet zijn om daarin te investeren. Het zou ook mooi zijn als ons land daarin pionier kan zijn.

02.02 Frieda Gijbels (N-VA): Mijnheer de minister, mijn vraag is al wat gedateerd, want ik had het toen nog alleen over besmettingen bij vogels en paarden, terwijl ondertussen dus ook bij een aantal mensen in dit land besmettingen zijn vastgesteld.

In 2023 heb ik u al vragen gesteld over het MEMO+-project, dat gaat over de monitoring van exotische muggen die drager kunnen zijn van exotische ziekten zoals dengue en zika. Ik heb u toen ook vragen gesteld over de monitoring van de huismug, die, zoals we nu weten, drager kan zijn van het westnijlvirus en dat dus kan overbrengen op mensen.

Hoe staat het met dat MEMO+-project? Is het nog altijd de bedoeling om de tijgermug te elimineren en wordt dat als haalbaar gezien?

Voor het westnijlvirus zou er vanaf 2024 Europese financiering zijn om dat gedurende een periode van drie jaar bij wilde vogels, de voornaamste gastdieren in België, te monitoren. Hoe groot is dat budget? Wordt dat inderdaad systematisch gemonitord? Wat zijn daarvan de resultaten? Hoe gebeurt die monitoring? Wie doet dat? Wordt de gewone steekmugpopulatie ook gemonitord in gebieden waar besmettingen met het westnijlvirus zijn vastgesteld?

Welke communicatie werd er verspreid naar de zorgverstrekkers en naar de bevolking?

Een pertinente vraag is welke instantie het aanspreekpunt is. Ik heb even op het internet gezocht en vastgesteld dat verschillende instellingen informatie over het westnijlvirus verspreiden. Die informatie is niet altijd coherent. Zo meldt het FAGG nog altijd geen besmettingen bij mensen in dit land. De FOD Volksgezondheid spreekt wel van besmettingen bij mensen in dit land, en bij Sciensano, toch een van de referentie- of tenminste surveillancecentra, is er eigenlijk helemaal niets te vinden over het westnijlvirus, of toch niet voor een breed publiek. Mensen die sinds de coronacrisis gewoon zijn om informatie op te zoeken op de website van Sciensano, zullen dus weer van een koude kermis thuiskomen. Niet voor het eerst moeten we opmerken dat de informatie allesbehalve gecoördineerd is.

Voerde de RAG een risico-evaluatie uit? Zo ja, wat zijn de conclusies? Waar kunnen we die vinden? Zijn er bijkomende maatregelen nodig om de kans op besmetting met het westnijlvirus te verkleinen? Zo ja, welke zijn dat?

02.03 Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik heb twee vragen ingediend, die alle twee over iets anders gaan, maar toch passen in dit debat. Er is ook een gelijkenis tussen beide.

Het westnijlvirus wordt verspreid door de gewone inheemse bruine mug. Die is drager van het virus dat mensen ziek maakt. Het is een gevolg van de klimaatverandering, omdat de bruine mug het virus binnenkrijgt via trekvogels en het virus hier overleeft omdat het droger en warmer wordt.

Dat heeft een aantal consequenties. Een van die consequenties staat op de website van het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC): toeristen die terugkomen uit Europese

risicogebieden, mogen 28 dagen geen bloed geven. Het is een systeem dat gebaseerd is op zelfrapportage. Mensen die al eens bloed hebben gegeven, weten dat. Donoren krijgen een formuliertje waarop ze moeten invullen in welke landen ze de afgelopen maanden zijn geweest. Nu het virus ook hier circuleert, is natuurlijk de vraag wat het gevolg is voor de bloedinzameling. Er zijn nu al ernstige tekorten in de bloedinzameling. Opnieuw: de mensen die al eens bloed hebben gegeven en hun e-mailadres hebben achtergelaten, weten dat, want zij krijgen elke twee weken een mail van het Rode Kruis met de vraag om alstublieft nog eens bloed te komen geven.

Het westnijlvirus begint hier dus te circuleren en aangezien het endemisch dreigt te worden, zal het ook in de toekomst, in de volgende zomers, circuleren. De vraag is dus wat de gevolgen zijn voor de bloedinzameling en de bloedvoorraad.

Mijn andere vraag ging over de tijgermug. Dat is een exotische mug. Niet alleen het virus, maar ook het insect dat het overbrengt, is hier eigenlijk ten gevolge van de klimaatverandering. Mevrouw Gijbels heeft daar al een aantal vragen over gesteld.

Ik heb u daar in het verleden ook een aantal vragen over gesteld. U hebt mij toen bijvoorbeeld geantwoord dat er een protocolakkoord wordt afgesloten tot 2029. Wat is de status van het samenwerkingsakkoord? Wat is de inhoud van het protocolakkoord? Kan de monitoring in de periode tot 2029 worden uitgebreid met actieve controles en zijn daar budgettaire middelen voor uitgetrokken?

Op de website van de monitoring – ik heb de naam hier nu niet opgeschreven – staan alle meldingen van de tijgermug van dit jaar. Daar is een zeer duidelijke stijging te zien. Het valt dus te verwachten dat er steeds meer meldingen van de tijgermug zullen komen. Dan is er natuurlijk ook de vraag hoe we in de toekomst met de tijgermug moeten omgaan, gezien het veranderende klimaat, de steeds hogere temperaturen en de zachtere zomers. Blijft de bestrijding van de nesten een prioriteit in de preventie? Zullen we daar dan ook extra middelen voor vrijmaken?

Preventie en mitigatie zijn uiteraard de eerste noodzaak, maar de stijgende cijfers moeten ons tot nadenken stemmen. Moeten we niet beginnen te investeren in onderzoek naar vaccins of curatieve geneesmiddelen? Voor de ziekten die door de tijgermug worden overgedragen – zika, dengue en chikungunya – zijn nauwelijks geneesmiddelen beschikbaar. Er zijn een aantal vaccins met beperkte toepassingsmogelijkheden, als ik dat goed voorheb, maar daar blijft het bij.

Mijn vragen in dat verband zijn dan ook de volgende. Zit dergelijk onderzoek in de pijplijn? U hebt in uw beleidsnota een aantal financieringsmechanismen voor innovatieve farmacie opgenomen. Zult u er bijvoorbeeld op aansturen dat voor een aantal van die ziekten expliciet naar behandelingen of vaccins wordt gezocht? Zullen we bijvoorbeeld vaccins tegen dergelijke ziekten beginnen terug te betalen? Welke kosten zal dat met zich meebrengen?

Ten slotte herhaal ik graag een vraag uit het vorige debat, mevrouw de voorzitter. Het Cerac heeft aanbevolen om exotische ziekten die endemisch dreigen te worden structureel in te kantelen in de gezondheidszorg. Zult u daar werk van maken?

02.04 **Katleen Bury** (VB): Mijnheer de minister, de problematiek werd al geschetst door de collega's.

Ik heb het even opgezocht en we zien dat er in Nederland ondertussen 57 personen opgenomen en 9 overleden zijn aan het westnijlvirus. Mijn vragen gaan specifiek over het One Healthprincipe. Het virus circuleert onder vogels, muggen, paarden en mensen en is eigenlijk een goede testcase om te zien of dat One Healthprincipe werkt. We kijken ook naar de verschillende beleidsniveaus en instanties die informatie verspreiden. Mevrouw Gijbels heeft het er al over gehad dat er een verschil is tussen wat er door die verschillende instanties wordt gezegd.

Mijn vragen gaan eerder daarover, over de informatie-uitwisseling tussen het FAVV, Sciensano, het FAGG en de Vlaamse gezondheidsdiensten wanneer het virus wordt vastgesteld bij mens, dier, vogel of paard. Wie neemt daar de verantwoordelijkheid op? Als er een besmetting is van een dier in een bepaalde regio, is er dan automatisch een verhoogde waakzaamheid bij de humane gezondheidsdiensten en omgekeerd? Bestaat er een vast protocol? Hoe snel worden die gegevens uitgewisseld?

Als er in eenzelfde regio besmettingen tussen dieren en mensen worden vastgesteld, wie heeft daar de operationele regie? Zijn er al knelpunten of vertragingen vastgesteld bij de verschillende bevoegdheidsniveaus waaruit zou blijken dat zaken niet zo vlot verlopen?

Wat betreft de communicatie ten aanzien van de bevolking, we zien dat ongeveer 80 % van die infecties zonder ziektebeeld verloopt. Het mag dus ook niet te overgedramatiseerd worden aangezien slechts een kleine minderheid ziek wordt. Hoe verloopt die communicatie? Wie neemt daarin de lead?

Wat betreft de huidige verdeling van de bevoegdheden, vindt u de aanpak van het federale niveau en de deelstaten efficiënt? Welke concrete meerwaarde ziet u nog voor het federale niveau of welke taken zouden evengoed door de deelstaten kunnen worden overgenomen of erbij genomen?

02.05 Minister **Frank Vandenbroucke**: Om te beginnen zou ik willen zeggen dat de situatie inzake het westnijlvirus de voorbije weken geëvolueerd is in lijn met wat wetenschappers hadden verwacht. Zowel de muggenvectoren als de gastheren, met name vogels, zijn in België aanwezig. Het virus circuleerde de voorbije jaren ook al in onze buurlanden. Voorlopig staat de teller op 15 gerapporteerde gevallen bij het ECDC.

Mevrouw Gijbels, ik was een beetje verrast dat u zei dat het FAGG had aangegeven dat er geen besmettingen waren. Ik veronderstel dat u verwijst naar een ondertussen gedateerd persbericht van 17 augustus, toen het FAGG het volgende verklaarde: "We willen benadrukken dat er geen reden is tot ongerustheid. Op dit moment zijn er in België geen besmettingen bij mensen vastgesteld." Dat was echter op 17 augustus. Ondertussen is er wel al wat gebeurd. Dat is dus gedateerd. Wij rapporteren aan het ECDC. Overigens maakt Sciensano die informatie ook publiek.

De verwachting is dat dit virus, net als in de buurlanden, een terugkerend seizoensfenomeen wordt. Wat de risico-inschatting voor het westnijlvirus betreft, blijft het risico op ernstige ziekte bij een besmetting voor de meeste mensen zeer klein. Ongeveer 80 % van de besmette personen ontwikkelt helemaal geen symptomen, 20 % krijgt griepachtige klachten en bij minder dan 1 % ontstaat een ernstige aantasting van het zenuwstelsel, zoals een hersenvliesontsteking.

Wat de tijgermug betreft, die relevant is voor andere arbovirussen, zoals dengue, zika en chikungunya, zijn er inmiddels waarnemingen in meer dan 40 Belgische gemeenten en is er plaatselijke vestiging vastgesteld.

Dan kom ik tot de vraag over de surveillance. Ik moet even kijken of ik alle elementen heb die mevrouw Gijbels mij vraagt. Ik hoop dat u mij niet kwalijk neemt dat ik in het Frans antwoord.

La surveillance du virus du Nil occidental chez les oiseaux sauvages relève de la compétence des régions et repose principalement sur l'analyse d'oiseaux morts. Depuis 2024, elle est renforcée dans le cadre du projet européen One Health for Surveillance. La dénomination exacte du projet est OH4Surveillance. L'objectif est de tester 750 oiseaux sauvages par an pendant la saison des moustiques du juin à septembre par l'intermédiaire de 15 centres de revalidation pour oiseaux, dont au moins un par province.

Chez les oiseaux vivants, les écouvillonnages sont réalisés en vue d'analyses PCR. Sciensano coordonne cette surveillance avec l'Université de Liège, les régions et les centres de revalidation. Le budget de cette surveillance des oiseaux en Belgique s'élève à environ 275 000 euros pour la période 2024-2026, dont 218 000 euros financés par l'EFSA.

Ce budget diminuera toutefois à partir de 2027. Je souhaite donc travailler avec les régions à un financement structurel de cette surveillance ainsi qu'aux priorités du groupe de travail pour la prochaine saison et à un tableau de bord partagé pour l'échange d'informations et des recherches sur les facteurs déterminants de la transmission en Belgique, afin de détecter plus rapidement les infections l'année prochaine.

Memo Plus, Mme Gijbels, se poursuit également et cartographie l'introduction, la propagation et l'implantation du moustique tigre. En revanche, les infections par le virus du Nil occidental ne donnent pas automatiquement lieu à une surveillance systématique des populations de moustiques. La recherche du virus chez les moustiques peut être envisagée dans des circonstances particulières par

l'autorité régionale compétente en matière d'Environnement.

Dan, meer in het algemeen: wat is de crisisrespons als er een menselijke besmetting wordt vastgesteld? Dat is onder meer een antwoord op de zorgen van mevrouw De Knop.

In februari 2026 werd een One Health-werkgroep westnijlvirus opgericht, gecoördineerd door Sciensano en samengesteld uit de betrokken federale en regionale autoriteiten voor menselijke gezondheid, diergezondheid en milieu. Die werkgroep stelde een actieplan op met responsmaatregelen per circulatieniveau van het virus. Daarbij werden vijf circulatieniveaus bepaald.

Een lokaal opgelopen besmetting is bijvoorbeeld circulatieniveau 4. Dat veronderstelt communicatie naar de zorgverleners, de paardensector, de dierenartsen en het brede publiek, alsook het veiligstellen van bloeddonaties in het getroffen gebied. Elke menselijke besmetting wordt onderworpen aan een epidemiologisch onderzoek door de bevoegde regionale gezondheidsautoriteit om de waarschijnlijke besmettingsplaats te bepalen.

Quelles mesures préventives prenons-nous pour lutter contre les moustiques vecteurs et pour protéger et informer la population lors du premier cas de virus du Nil occidental chez une personne dans une commune? Une campagne de communication ciblée est lancée à destination des habitants. Elle peut être étendue aux communes voisines dans un rayon de 2,5 km.

Cette campagne informe les habitants sur les moyens de se protéger contre les piqûres de moustiques et d'éviter la formation de gîtes larvaires. En ce qui concerne le moustique tigre, l'expérience des pays voisins montre que son éradication est très difficile une fois l'espèce présente. Compte tenu de sa propagation et de son implantation locale en Belgique, les efforts doivent viser à limiter autant que possible les populations de moustiques et leur propagation.

Lorsque des cas humains sont liés à des activités professionnelles, le SPF Emploi, Travail et Concertation sociale évalue la nécessité d'une communication spécifique à destination des secteurs concernés.

Hoe worden de zorgverleners ondersteund om de infectie tijdig te herkennen en correct te diagnosticeren? Wel, in juni 2026 heeft de RMG het Nationaal Plan voor de Surveillance, Preventie en Bestrijding van het westnijlvirus in België 2026-2030 goedgekeurd voor een pilootfase in 2026. Eind dit jaar zal het plan worden geëvalueerd.

Ondertussen werk ik samen met mijn collega's van de interministeriële conferentie Volksgezondheid om enkele resterende vraagstukken aan te pakken. Bij de eerste detectie in een provincie van een positieve vogel of een infectie bij een paard of een mens informeert de bevoegde regionale gezondheidsautoriteit de diensten neurologie, infectiologie, spoedgevallen en intensieve zorg van de ziekenhuizen binnen een straal van 20 kilometer rond de infectie, om de alertheid voor de symptomen van het westnijlvirus te verhogen.

Bij een eerste geval bij mensen of paardachtigen in een gemeente worden ook de huisartsen, eventueel uit de aangrenzende gemeenten, via de huisartsenverenigingen geïnformeerd.

Het diagnostische protocol voor arbovirussen is beschikbaar op de website van het Nationaal Referentiecentrum. Laboratoriumtests voor dengue en chikungunya worden door het RIZIV vergoed als ze door een arts worden voorgeschreven.

Comment la sécurité et la disponibilité du sang, des organes, des tissus et des cellules sont-elles garanties face à une circulation accrue du virus? Lorsqu'un cas humain confirmé de virus du Nil occidental est détecté localement, des mesures de sécurité sont prises dans la région du lieu présumé de contamination. L'Agence fédérale des médicaments et des produits de santé (AFMPS) détermine l'étendue géographique de cette région.

Pour le sang et les composants sanguins, deux mesures peuvent être appliquées: soit une exclusion temporaire du donneur jusqu'à 28 jours après un séjour dans la zone à risque; soit un dépistage du virus du Nil occidental sur le don au moyen d'un test individuel de détection des acides nucléiques.

Ik kan u ook nog iets zeggen over de donatie. Er gebeuren namelijk tests, met name in

arrondissementen waar besmettingen zijn vastgesteld. Sinds het begin van dit jaar tot 13 september zijn er bij het Rode Kruis-Vlaanderen 3.342 westnijlvirus-ID-NAT-testen uitgevoerd, inclusief bij donoren na verblijf in een buitenlandse risicoregio. Als er een positief resultaat is, moeten die bloedproducten vanzelfsprekend worden vernietigd. We vragen natuurlijk aan alle bloedinstellingen om zorgvuldig de donoranamnese te doen. Er is dus een strategie van testing en er is een algemene vigilantie rond de anamnese van donoren. Er wordt een belangrijk aantal testen uitgevoerd. Gecontamineerde bloedstalen moeten natuurlijk onmiddellijk worden vernietigd.

Er bestaat helaas vandaag geen vergund vaccin voor mensen tegen het westnijlvirus. Voor paarden bestaat er inderdaad wel een vaccin, zoals ook is gezegd. Kandidaat-vaccins voor mensen zitten nog in een vroege klinische fase.

Iemand zei dat we toch konden hopen dat we snel iets voor mensen zouden ontwikkelen, maar het is helaas niet zo evident om dat snel te doen. De preventie van muggenbeten blijft daarom essentieel in de boodschap aan de bevolking. Men moet proberen niet door een mug gebeten te worden. Dat klinkt misschien banaal en moeilijk tegelijk, maar het is toch belangrijk dat mensen dat weten.

02.06 Irina De Knop (Anders.): Uit de lengte van uw antwoord mogen we afleiden dat u de problematiek belangrijk vindt en ook van nabij wilt opvolgen. Ik hoor ook heel duidelijk dat wordt onderzocht en nagegaan in welke regio het virus zich heeft voorgedaan en dat er vervolgens preventieve maatregelen worden genomen om de burgers te verwittigen. Als burgemeester kan ik beamen dat dit in Vlaams-Brabant op die manier is gebeurd.

Natuurlijk is het wel zo, mijnheer de minister, dat België uiteindelijk een zakdoek groot is. We merken dat het aantal vastgestelde gevallen van het westnijlvirus zal blijven toenemen. U hebt in uw antwoord ook aangegeven dat u denkt dat dit zo zal zijn.

Mijn bezorgdheid is dan ook dat deze werkwijze bij een uitbraak misschien moeilijk houdbaar is en dat we moeten evolueren naar een meer algemene strategie die voor heel België van toepassing is. Ik heb u ook duidelijk horen zeggen dat het aantal besmettingen in andere buurlanden toeneemt. Dit zal dus blijvende aandacht van ons vragen, met voldoende oog voor preventieve maatregelen, communicatie en informatie.

Ik ben er niet helemaal gerust op dat de bevoegdheden voldoende duidelijk verdeeld zijn tussen de gewesten en uw bevoegdheidsniveau. Ook dat moeten we absoluut verder opvolgen. Ik dacht bovendien dat u niet hebt geantwoord op mijn vraag of er voor volgend jaar een nieuw plan wordt uitgewerkt dat rekening houdt met de realiteit die we vandaag hebben vastgesteld en dat hopelijk ook maatregelen bevat om besmettingen sneller te kunnen detecteren.

02.07 Minister Frank Vandenbroucke: Mijn antwoord impliceerde dat we voorlopig werken binnen een relatief recent op punt gesteld plan. Ik sluit niet uit dat er een context kan ontstaan waarin we dat moeten herzien. Ik heb willen zeggen dat het plan relatief recent op punt is gesteld en dat we nu binnen dat kader werken.

02.08 Frieda Gijbels (N-VA): Ik denk dat de aanpak van wat er gebeurt wel goed is. We moeten er ook voor opletten het gevaar niet te overdrijven, niettegenstaande dat het westnijlvirus wel degelijk voor problemen kan zorgen, zeker bij verzwakte personen.

Wat het volgens mij toch weer aantoont, is dat we een probleem hebben met de verspreiding van informatie. Het is niet de eerste keer dat ik dat aanhaal, maar we moeten werk maken van een duidelijke vindplaats met betrouwbare informatie. Ik heb nog even gekeken naar dat persbericht van het FAGG. Het gaat inderdaad om een gedateerd persbericht, maar als dat het enige bericht is dat op de website van het FAGG te vinden is over het westnijlvirus, dan moet daar volgens mij op zijn minst een asterisk bij komen met meer recente informatie. Er wordt verwezen naar een pagina op de website van het FAGG met meer informatie over het westnijlvirus. Als ik daarnaar kijk, blijkt dat ook weer gedateerde informatie te zijn. Er wordt bovendien niet gesproken over de recente besmettingen.

Ik denk dat dat symptomatisch is voor een problematiek binnen de gezondheidszorg, namelijk dat informatie niet coherent is en niet op de juiste manier wordt verspreid. Op de website van het FAGG wordt ook verwezen naar een website van Sciensano, maar als men dan doorklikt, blijkt die pagina

zelfs niet te bestaan. Ook Sciensano heeft als referentiecentrum verantwoordelijk voor de surveillance geen duidelijke link op de startpagina en er is eigenlijk helemaal geen informatie te vinden over het westnijlvirus. Ik vind dat echt wel een probleem.

Burgers hebben recht op juiste informatie. Het is niet dat die informatie moedwillig ontzegd wordt, maar het is gewoon, denk ik, wat onhandig dat daar niet meer werk van wordt gemaakt, dus ik zou er, als ik u was, mijnheer de minister, toch op aandringen dat men daar eens naar kijkt.

Dank u wel.

02.09 Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, de essentie is dat dit soort ziektebeelden in de toekomst meer zal voorkomen. De klimaatverandering zorgt ervoor dat dergelijke tropische ziektes hier op de een of andere manier endemisch worden.

Ik ben het met u eens als u zegt dat de beste methode is te voorkomen dat men gestoken wordt door een mug. Daarmee ben ik het eens. Alleen vrees ik dat we geen systeem op poten kunnen zetten waardoor geen enkele Belg door een mug wordt gestoken. We zullen dus moeten kijken in ons gezondheidssysteem hoe we omgaan met ziektes die vandaag heel weinig voorkomen, maar waarvan we zien in landen met een warmer klimaat dat ze wel degelijk een grote invloed hebben op de gezondheidszorg.

In die zin ben ik niet helemaal gerustgesteld door uw antwoord. Met betrekking tot de testing van bloeddonatie, u zegt dat er wordt getest vanaf het moment dat er een melding is. Mevrouw Bury zei het echter daarnet al, het grootste deel van de mensen ontwikkelt geen symptomen van het westnijlvirus. Dat wil echter niet zeggen dat hun bloed geen virale lading kan dragen. We moeten dus meer preventief testen op bloed, op dat soort ziektepatronen, naarmate die ziektes hier meer voorkomen. Anders leggen we een potentieel gezondheidsrisico in onze samenleving.

Ik ben er dan ook van overtuigd dat er, desnoods met steun vanuit de overheid, vaccins en geneesmiddelen moeten worden ontwikkeld voor die ziektepatronen. Preventie is noodzakelijk, maar zal in de toekomst niet voldoende zijn. We zullen moeten kijken op welke manier we geneesmiddelen en behandelingen kunnen aanbieden en hoe we ons daarop kunnen organiseren.

U bent er weer niet op ingegaan, maar ik vind wel dat u werk moet maken van de CERAC-aanbeveling om exotische ziektes die endemisch worden in België, structureel een plaats te geven in het preventief gezondheidsbeleid.

02.10 Katleen Bury (VB): Mijnheer de minister, gisteren heb ik dezelfde vraag aan minister Clarinval gesteld. Zijn antwoord was minder uitgebreid. Hij zei dat hij over het humane aspect niet veel informatie had. Daar was het One Health-principe al een beetje aan het sputteren.

U geeft echter een zeer lang antwoord. Ik hoor de collega's dan graag zeggen dat dat goed is. U geeft een superlang antwoord, dus u weet er veel van, u zit erop, u bent ermee bezig. Ik vind dat een veel te lang antwoord. Ik vind dat helemaal geen duidelijk antwoord, omdat het zo lang moet zijn.

Alles is zo'n *spin-up* geworden. De budgetten die er nu door Jan en alleman aan worden besteed, kunnen sowieso veel beter worden besteed. Er is sowieso sprake van verkwisting door al die verschillende niveaus die met al die zaken bezig zijn.

Het departement Zorg doet eigenlijk enorm veel. Dat is eigenlijk al een behoorlijk geïntegreerde communicatie. Zij vermelden namelijk de besmettingen bij vogels, paarden en mensen. Ze geven ook instructies voor het melden van dode vogels bij het FAVV. Ze organiseren informatie voor zorgprofessionals. Ze melden bovendien ook waar de humane gevallen zich al voordeden, in dezelfde regio's waar dierlijke gevallen zich hebben voorgedaan. Eigenlijk is wat ik hier nu zeg een vrij globale uitleg die ik in drie zinnen kan geven en niet in tien minuten.

Dan kom ik bij de laatste vraag die ik stelde: wat is daar dan de federale meerwaarde? Ik zie daar van u geen zelfreflectie en geen antwoord. Ik hoor van collega Gijbels dat er bij Sciensano zelf geen vermelding is. U geeft hun wel budgetten van 270.000 euro, maar dan is er geen vermelding. Dus nee, dit antwoord is beneden alle peil.

We hebben middelen die we maar één keer kunnen uitgeven. Ik heb dat ook aan minister Clarinval gezegd. Hij schreeuwt moord en brand over wat hij binnen het FAVV kan doen met een beperkt aantal middelen, zeker nu met al die derde landen en het voedsel dat tot hier komt en hij moet controleren. Hier wordt er gewoon met het geld gesmeten. Dus nee, dat is niet in orde. U moet eens goed bekijken waar u federaal nog een meerwaarde kunt bieden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Actualiteitsdebat over de verstrenging van de gezondheidswaarschuwingen in alcoholreclame en toegevoegde vragen van

- Vincent Van Quickenborne aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De geplande verstrenging van de gezondheidswaarschuwing bij alcoholreclame" (56018336C)
- François De Smet aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De vermelding "Alcohol schaadt de gezondheid" op flessen met alcoholische dranken" (56018388C)
- Barbara Pas aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De onenigheid in de meerderheid over de alcoholregels" (56018441C)
- Kjell Vander Elst aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "Het antialcoholbeleid van deze regering" (56018500C)
- Jeroen Van Lysebettens aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De gezondheidsinformatie over alcohol" (56018728C)
- Jean-François Gatelier aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De boodschap "Alcohol schaadt de gezondheid"" (56018592C)
- Kjell Vander Elst aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken, Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding) over "De slogan 'Alcohol schaadt de gezondheid' i.h.k.v. het antialcoholbeleid van de regering" (56000302I)

03 Débat d'actualité sur le renforcement des avertissements sanitaires dans la publicité pour l'alcool et questions jointes de

- Vincent Van Quickenborne à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Le renforcement prévu de l'avertissement sanitaire dans les publicités pour les boissons alcoolisées" (56018336C)
- François De Smet à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La mention "L'alcool nuit à la santé " sur les bouteilles de produits alcoolisés" (56018388C)
- Barbara Pas à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Le désaccord sur les règles en matière d'alcool au sein de la majorité" (56018441C)
- Kjell Vander Elst à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "La politique anti-alcool de ce gouvernement" (56018500C)
- Jeroen Van Lysebettens à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Les informations sanitaires sur l'alcool" (56018728C)
- Jean-François Gatelier à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Le message "L'alcool nuit à la santé"" (56018592C)
- Kjell Vander Elst à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales, Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté) sur "Le slogan "L'alcool nuit à la santé" dans le cadre de la politique en matière d'alcool" (56000302I)

03.01 Barbara Pas (VB): Mijnheer de minister, al even geleden, namelijk op 27 maart van dit jaar bereikte de ministerraad een akkoord over strengere regels voor alcoholreclame. Naast de verplichte gezondheidswaarschuwing die al bestond, wordt het onder andere ook verboden om gratis alcoholstaaltjes uit te delen bij bijvoorbeeld tijdschriften. Daar is, terecht, al wat reactie op gekomen, omdat u eigenlijk de boodschap brengt dat elk glas alcohol de gezondheid schaadt, maar dat klopt niet. Dat alcoholmisbruik de gezondheid schaadt, is meer dan duidelijk. Daarvoor waarschuwen is iets helemaal anders. U treft met uw maatregel een hele sector die nota bene door Unesco als erfgoed is erkend en zich altijd constructief heeft opgesteld. Ten bewijze, de brouwerijsector stelde destijds zelf de boodschap die tot nu toe werd gebruikt "alcoholmisbruik schaadt de gezondheid", voor.

Nu stel ik vast dat de open brief van de brouwerijsector tegen de maatregelen om strenger in te grijpen, waartoe de ministerraad besliste, ondertekend is door onder andere de fractievoorzitter van de N-VA, Axel Ronse, in plenaire vergadering nochtans een van uw grootste fans, die alles wat u doet, historisch noemt en go, go, go, Vandenbroucke roept.

Mijnheer de minister, worden de voorgestelde maatregelen, waarvan u uiteraard grote voorstander bent, door alle regeringspartijen gedragen? Hoe oordeelt u over het feit dat een fractievoorzitter van uw grootste coalitiepartner het daar absoluut niet mee eens is? Mag ik daaruit afleiden dat er onenigheid is in de meerderheid en in de regering? Of moet ik daaruit afleiden dat de N-VA het aan de regeringstafel wel eens is, maar, zoals wel vaker, gewoon een spelletje enerzijds, anderzijds speelt om alle achterbannen tevreden te houden? Ik verwacht enige duidelijkheid ter zake.

03.02 Kjell Vander Elst (Anders.): Mijnheer de minister, mevrouw Pas heeft al verwezen naar de campagne van de Belgische brouwers waarin men bij het beeld van vrienden of familieleden die samen op een terras een glas wijn, bier of cola – cola is ook niet gezond – drinken, vraagt of dat schadelijke momenten zijn. Die campagne roept niet op tot drinken. Ze blijft de focus leggen op de bescherming van minderjarigen en het aangaan van de strijd tegen misbruik. Dat is ook de juiste strijd. Ze klaagt wel uw activistische antialcoholbeleid aan.

Mijnheer de minister, u zult het wellicht niet leuk vinden, maar in ons land is er een biercultuur. Wij genieten van een pint bier of een glas wijn, we zijn bourgondiërs. We worden daar zelfs internationaal voor geroemd, want UNESCO heeft ons bier uitgeroepen tot cultureel immaterieel erfgoed. Het gaat niet alleen over grote spelers, de AB-InBev's van deze wereld. Het begint heel kleinschalig bij kleine, zelfstandige brouwers, die een lokaal bier brouwen, dat ze tentoonspreiden op lokale festiviteiten, waar mensen samenkomen en samen iets drinken. Het overgrote deel van hen gaat op een zeer verantwoorde manier met alcohol om. Het gaat dus over kleine bierbrouwers, over familiebedrijven die van alles kunnen uitbouwen, die ambitie hebben en ondertussen producten produceren die wereldberoemd zijn. Het gaat over een hele economie. Het gaat niet alleen over de producent of de consument, maar het gaat veel breder. Het gaat over cafés, restaurants, hotels, toerisme en transport, allemaal sectoren die dankzij onze biercultuur erop vooruitgaan. Dat zorgt voor jobs, investeringen, export en economische groei.

Mijnheer de minister, dat zorgt ook voor plezier. Dat brengt mensen samen. Het zorgt ervoor dat families en groepen samenkomen en op een verantwoorde manier van een glas wijn of een glas bier kunnen genieten.

Mijnheer de minister, we hadden de afgelopen jaren de juiste focus. Die focus lag op alcoholmisbruik. Iedereen is het erover eens dat alcoholmisbruik de gezondheid schaadt. Iedereen weet dat 7, 8, 9 of 10 pinten op een dag of op een avond drinken ongezond is. Ik spreek uit ervaring.

Dan wordt men 's morgens niet gelukkig wakker. Echter, mijnheer de minister, iedereen over dezelfde kam scheren, van mensen die met alcoholmisbruik of met overmatig drankgebruik kampen tot mensen die gewoon één pint drinken, is een brug te ver. Daarover gaat uw slogan immers. Alcohol schaadt de gezondheid, elke consumptie. Dat is erover. Dat is culpabiliseren, dat is stigmatiseren en dat is mensen die op een verantwoorde manier met alcohol omgaan, een schuldgevoel aanpraten.

Ik vind dat niet de juiste weg. U wilt nul risico, maar als we continu op zoek gaan naar het nulrisico, mag er binnenkort niets meer in onze maatschappij. Iedereen die individueel de keuze wil maken om niet te drinken, om niet in de zon te zitten of om weinig suiker te eten, mag dat. Dat is goed. U mag uw levenswijze echter niet projecteren op een volledige maatschappij. Daarvoor bent u niet aangesteld als minister.

U zult wellicht opwerpen dat de wetenschap u steunt. Ongetwijfeld zullen bevriende wetenschappers en academici u steunen. Dat zal zo zijn, maar u hoeft niet ver te zoeken naar wetenschappers en academici die het niet eens zijn met die brede slogan van alcohol schaadt de gezondheid. Patrick Mullie, professor en ex-lid van de Hoge Gezondheidsraad, stelt bijvoorbeeld dat mensen bang maken van één pint, onzin is. Hij stelt ook dat uw experts die u hebben geadviseerd om de slogan alcoholmisbruik schaadt de gezondheid, wat nog altijd de juiste slogan is, ook voor mijn partij, te vervangen door de slogan alcohol schaadt de gezondheid, geen neutraal wetenschappelijk profiel hebben. Die man spreekt zelfs over belangenvermenging. Dat zijn zware woorden en serieuze

aantijgingen.

Ten eerste, wat is uw oordeel over de aantijgingen van Patrick Mullie dat er belangenvermenging in het spel is en dat u op geen correcte, neutrale en objectieve manier bent geadviseerd?

Wat is uw reactie op het verzet van de Belgische bierbrouwers tegen de campagne? Hebt u overleg gepleegd met de sector over de aanpassing van de slogan? Ik hoor immers dat de betrokkenen u keer op keer proberen uit te nodigen voor een gesprek maar dat u weigert.

Waarom kiest u voor de veralgemeende slogan, die afwijkt van het terechte preventiebeleid dat we hebben gevoerd inzake alcoholmisbruik? Het is 100 % terecht dat daarop wordt gefocust. Waarom kiest u voor de veralgemeende slogan *Alcohol schaadt de gezondheid*? Op basis van welke wetenschappelijke en gezondheidseconomische studies hebt u die opgesteld? Bent u in dit hele verhaal correct geadviseerd?

Is uw koninklijk besluit inmiddels afgerond? Is het al in werking getreden? Mijnheer de minister, ook de Europese Commissie plaatst vraagtekens bij uw koninklijk besluit. Zij zegt letterlijk veel vragen te hebben bij de verenigbaarheid van uw koninklijk besluit met de regels inzake de interne markt. Zal uw koninklijk besluit bijvoorbeeld van toepassing zijn op elk bedrijf in de Europese Unie dat reclame maakt voor alcohol, of geldt het enkel voor Belgische bedrijven en hoe zult u dat handhaven?

Mijnheer de minister, tot slot, de open brief werd ondertekend, weliswaar zeer klein, door zeer interessante mensen, namelijk de heer Piedboeuf, de fractieleider van de MR en hier aanwezig, en de fractieleider van de N-VA, de heer Ronse, de twee grootste partijen in uw regering nog wel. Mijnheer de minister, ik heb een heel duidelijke vraag. Is de voltallige federale regering nog mee met uw beleid? Zullen zij dat nog steunen of bent u terug naar af? Ik kijk uit naar uw antwoord.

03.03 Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen): Om met de laatste vraag van de heer Vander Elst te beginnen, namelijk of de voltallige regering nog mee is, de voltallige regering heeft de beslissing in ieder geval goedgekeurd op de ministerraad van 27 maart 2026. Ik ga er dus van uit dat alle regeringspartijen mee zijn. Het alternatief zou nog veel verontrustender zijn, mijnheer Vander Elst, namelijk dat ministers op de ministerraad van alles goedkeuren, zonder daarin mee te zijn. Dat roept ook vragen op bij een aantal andere zaken.

Wat de wetenschappelijke ondersteuning betreft, geven het advies van de Hoge Gezondheidsraad en de bijbehorende documenten al een aantal indicaties. Ik heb daar zelf ook een aantal wetenschappelijke studies over opgezocht. Mijnheer de minister, ik geef ze even mee, zodat u meteen weet waarop ik mij baseer. Het gaat om een metastudie uit *The Lancet* van 2022 en een vergelijkbare metastudie uit *Nature Health*, "Health effects associated with alcohol consumption. Burden of proof study", uit 2026. Het gaat dus om vrij recente studies. De conclusies van die studies zijn gelijklopend. Voor verschillende onderzochte kankertypes is er geen veilige dosis. Geen. Nul. Voor diabetes type 2, dementie en cardiovasculaire aandoeningen is er bij zeer lage dosissen mogelijk een beschermend effect. De conclusie van die twee studies is dan ook dat voor jongeren de boodschap wellicht moet zijn: geen alcohol, of alcohol is schadelijk in elke dosis. Het kankerrisico bij jongeren strekt zich natuurlijk over een veel langere termijn uit, waardoor ze meer kans hebben om kanker te krijgen.

Bij 40-plussers met een cardiovasculair risico is er mogelijk wel een klein voordeel van een zeer lage dosis, bijvoorbeeld één glas alcohol per dag. Mijn eerste vraag hierbij is dan ook, mijnheer de minister, waarom u kiest voor een benadering wat het label betreft. Is dat een kostenefficiënte benadering? Is dat wegens duidelijkheid of is er een andere reden?

De vraag over het KB heeft de heer Vander Elst al gesteld.

Voorts viel het mij bij het consumeren van alcohol afgelopen zomer op dat er, in tegenstelling tot op vrijwel elk ander voedings- of drankproduct, geen nutritionele informatie op de verpakking staat. We weten niet hoeveel calorieën erin zitten, noch hoeveel eiwitten, vetten enzovoort. Althans, het staat niet op de verpakking. Men kan dat uiteraard wel opzoeken. Dat is ook niet verplicht. De Europese regelgeving voorziet expliciet in een uitzondering voor alcoholproducten. Wat vindt u daarvan, mijnheer de minister? Zouden we daar niet beter van afwijken, aangezien alcohol ook een gezondheidseffect heeft? Kunnen we in België überhaupt verplichten om die nutritionele informatie op de verpakking te

zetten?

Ten slotte, het succes van de reclambeperking voor jongeren zal uiteraard afhangen van de handhaving van de maatregel. Welke inspanning zult u daarvoor ondernemen?

03.04 Jean-François Gatelier (Les Engagés): Monsieur le ministre, comme mentionné par mes collègues, les brasseurs belges ont publié une lettre ouverte dans laquelle ils dénoncent le fait que: "Désormais, le gouvernement fédéral assimile même une simple bière ou un verre de vin à une atteinte à votre santé. La Belgique choisit de pointer du doigt ses propres traditions qui font pourtant sa fierté nationale. Comme s'il fallait maintenant se justifier de partager un verre entre amis. Lorsque le gouvernement ne fait plus la distinction entre une consommation abusive et une consommation responsable, nous perdons quelque chose de fondamental. En Belgique, une bière, c'est bien plus qu'un produit, c'est un lien entre les gens, c'est le café du coin. C'est une partie de notre identité reconnue comme patrimoine culturel immatériel de l'UNESCO. Un slogan qui crée de la culpabilité ne protège personne. Il stigmatise surtout celles et ceux qui souhaitent simplement profiter ensemble d'un bon moment".

Voici le message envoyé par les brasseurs belges cet été! C'est une lettre ouverte, comme vous le savez. Elle m'a profondément choqué, mais pas du tout dans le même sens que certains de mes collègues, qui à mon avis se font davantage les avocats des alcooliers que les défenseurs de la santé de nos citoyens. En tant que médecin, je suis tout à fait d'accord avec cette interpellation. On ne peut pas la nier.

Il me semble donc important d'apporter certaines nuances au contenu de cette lettre ouverte. D'une part, il est nécessaire de rappeler les données scientifiques récentes: si la consommation d'alcool est un phénomène culturellement accepté, ses dangers sont pourtant bien réels, même à dose modérée. L'OMS et le Conseil Supérieur de la Santé considèrent l'alcool comme "une substance toxique pour laquelle aucune limite inférieure de sécurité ne peut être établie, c'est-à-dire qu'il est nocif dès le premier verre".

Nous sommes au mois d'octobre. Octobre rose est consacré au cancer du sein. Le lien est bien formé: même un seul verre d'alcool par jour augmente le risque de cancer du sein.

Sur cette base, l'accord de gouvernement est clair. Il prévoit que le message actuel "l'abus d'alcool nuit à la santé" est remplacé par "l'alcool nuit à la santé". Un accord a été obtenu au sein de l'Arizona et il est de votre responsabilité de le mettre en œuvre. Votre projet d'arrêté royal fait d'ailleurs l'objet d'une procédure TRIS auprès de la Commission européenne.

D'autre part, personne n'empêche les citoyens de partager un verre ou veut les culpabiliser. Le message vise simplement à informer correctement les citoyens.

Monsieur le ministre, comment réagissez-vous à la lettre ouverte des brasseurs belges? N'est-il pas de la responsabilité des autorités d'informer les consommateurs des risques liés à la consommation de certains produits ou aliments? Pourriez-vous nous éclairer sur la procédure TRIS en cours? Quelles sont les prochaines étapes avant la publication de l'arrêté?

03.05 Vincent Van Quickenborne (Anders.): Mijnheer de minister, mijn excuses dat ik hier nu pas ben, maar ik ben in vier commissies tegelijk bezig.

Ik wil het hier hebben over de fameuze slogan "Alcohol schaadt de gezondheid". Beseft u dat de horeca vandaag onder zeer zware druk staat? U hebt als minister van Sociale Zaken eenzijdig een lastenverlaging afgeschaft die al lang bestond. Dat was een forfaitaire korting voor de horeca voor eerste werknemers. U had in deze commissie een btw-verlaging van 21 naar 12 % beloofd voor niet-alcoholische dranken. U hebt die belofte gebroken en er is niets van terechtgekomen. U voert vanaf 1 januari 2027 een rookverbod in op alle terrassen, waarbij u aan de horeca vraagt om politieagent te spelen en mensen boetes op te leggen als zij zich daar niet aan houden.

En nu komt er die fameuze slogan "Alcohol schaadt de gezondheid". Op 27 maart heeft de regering in eerste lezing, dus nog niet definitief, uw koninklijk besluit daarover goedgekeurd. Het verrast mij enorm dat twee van uw coalitiepartners, de heren Ronse en Piedboeuf, een petitie tegen die slogan

ondertekenden. Mijn eerste vraag is dus of u doorgaat met de slogan "Alcohol schaadt de gezondheid" of zult u zich inhouden en het niet doen? Ten tweede, het is opvallend dat in de standstillprocedure, tussen de eerste en de tweede lezing, nogal wat lidstaten, waaronder Frankrijk, opmerkingen hebben geformuleerd. Wat zult u daarmee doen?

Ten derde, de Wereldgezondheidsorganisatie zegt blijkbaar iets anders dan de Europese organisatie. De Wereldgezondheidsorganisatie zegt dat alcoholmisbruik de gezondheid schaadt en dus niet dat alcohol de gezondheid schaadt. Mijnheer de minister, ik heb mij door mijn mama laten vertellen dat salami ook schadelijk is voor de gezondheid omdat dat bewerkt voedsel is. Ik heb even opgezocht of het consumeren van salami het risico op darmkanker verhoogt en het antwoord is ja. Zult u binnenkort alle slagers in ons land verplichten om in de rayons uit te hangen dat salami de gezondheid schaadt? Suiker is naar het schijnt ook ongezond. Zullen we binnenkort op elke colafles, elke snoep, elke kauwgum zien staan dat suiker de gezondheid schaadt? Ik ben heel benieuwd naar uw antwoord.

Ik had nog een tweede vraag, mevrouw de voorzitter. In een artikel in *Het Laatste Nieuws* doet professor Mullie, voormalig lid van de Hoge Gezondheidsraad, een aantal opmerkelijke uitspraken. Hij zegt dat de gewenste uitkomst, namelijk alcohol schaadt de gezondheid, al vastlag in 2023 en dat u, minister Vandenbroucke, zou hebben gezegd: dat is de stelling, ik zoek wetenschappelijk advies om die stelling te onderbouwen. Klopt dat of klopt dat niet?

Ten tweede, de samenstelling van de werkgroep roept blijkbaar vragen op. Volgens *Het Laatste Nieuws* werkten 23 van de 40 deelnemers al in de verslavingszorg, die de alcoholconsumptie wil terugdringen. Het VAD, het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs, telde vier vertegenwoordigers. De voorzitter, mevrouw Matthys, als ik me niet vergis, was zelfs bestuurder en is blijkbaar ook actief geweest in farmabedrijven die medicijnen aanprijzen om alcoholverslaving tegen te gaan. De cirkel is rond, zou ik zeggen.

Mullie zegt dat hij amper vijf dagen de tijd kreeg om te reageren en dat hij naar aanleiding van zijn publieke kritiek zelfs op het matje werd geroepen. Klopt dat of klopt dat niet? Het is lang geleden.

Le **président**: M. Van Quickenborne, vous aviez une question, pas deux.

03.06 Vincent Van Quickenborne (Anders.): Neen, ik had twee vragen. Dan krijg ik 4 minuten. Ik ben lid van de Conferentie van voorzitters en daar werd beslist dat men bij twee vragen twee keer twee minuten krijgt.

Le **président**: Vous n'aviez qu'une question.

03.07 Vincent Van Quickenborne (Anders.): Neen, ik had twee vragen ingediend. De vraag gaat over alcoholreclame. Voeg dat toch samen. Het is exact dezelfde teneur.

03.08 Benoît Piedboeuf (MR): Madame la présidente, je ne vais pas revenir sur les différentes polémiques et autres avis. J'ai en effet signé cette pétition parce que je suis un homme libre, et non pas parce que je représente un lobby quelconque. Cependant, je peux vous dire que je compte beaucoup d'amis qui détiennent des microbrasseries. J'ai aussi pour amis des moines qui fabriquent de la bière. Ma question est indépendante du sujet qui est sur la table et des avis médicaux. Au demeurant, quand on observe l'histoire de l'humanité, on constate que les avis médicaux changent régulièrement au bout de certaines périodes. Peu importe. Moi, je ne me positionne pas contre les médecins. Du reste, ma fille exerce cette profession.

Ma question est la suivante: à partir du moment où l'on défend ce slogan, cela signifie-t-il que l'on doit poursuivre les brasseurs, les fabricants d'alcool, d'élixir, etc. en tant que responsables d'une nuisance à la santé? Autrement dit, comme on l'a fait par exemple aux États-Unis avec les vendeurs de tabac, les producteurs de boissons doivent-ils être poursuivis au pénal parce qu'ils représentent un danger pour la société? Les États-Unis ont toujours été en avance sur nous quand il s'agit des poursuites judiciaires et des moyens de faire de l'argent avec des procès. Si l'on affirme que l'alcool nuit à la santé, il est évident que celui qui fabrique quelque chose qui nuit à la santé doit être poursuivi, comme on l'a fait avec l'amiante et avec toute une série de matières.

J'étais dans les négociations avant la confection du gouvernement et j'ai défendu le slogan selon lequel

l'abus nuisait à la santé. Or il a été changé *in fine* parce qu'il y a toujours des accords de dernière minute quand on constitue une majorité. Ma préoccupation concernant ce slogan est de savoir s'il faut poursuivre ceux qui produisent quelque chose de nuisible à la santé.

03.09 Minister **Frank Vandenbroucke**: Collega's, om te beginnen, het verbaast mij dat, heel veel parlementsleden uit verschillende fracties, zowel van de meerderheid als van de oppositie, terwijl ze er bij mij voortdurend op aandringen om meer in te zetten op preventie en bewustwording, wanneer ik dan maatregelen neem, zeggen dat het niet mag. Dat is bijzonder contradictorisch.

Waar staan we met de procedure? Er is een ontwerp van koninklijk besluit dat voorziet in de verplichte gezondheidsmededeling "Alcohol schaadt de gezondheid". We hebben dat aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig de TRIS-procedure (Technical Regulations Information System). Die procedure kent een standstilltermijn en die is afgelopen op 1 oktober. De omstandige adviezen die we via die TRIS-procedure hebben ontvangen, geven geen aanleiding tot inhoudelijke wijzigingen van het ontwerp. Ondertussen werd het ontwerp ook al aangepast conform het advies van de Raad van State.

Overweeg ik om dat te herzien? Nee, om een zeer eenvoudige reden. Er is een regeerakkoord. Dat is zeer bewust, wetens en willens tot stand gekomen. Dat regeerakkoord geeft aan dat we die waarschuwing willen geven. Bovendien is er inderdaad wetenschappelijke evidentie, onderschreven door de Hoge Gezondheidsraad.

Collega Gatelier, die arts is – dat hoeft trouwens geen rol te spelen -, heeft dat zeer goed verwoord. De evidentie zegt dat er geen niveau van alcoholconsumptie is zonder toenemend gezondheidsrisico. Dat wil niet zeggen dat mensen geen alcohol mogen consumeren. We doen met zijn allen dingen die niet zo gezond zijn. Het is alleen belangrijk dat mensen goed geïnformeerd zijn. De correcte informatie is dat er bij de consumptie van alcohol gezondheidsrisico's zijn en dat er geen niveau is waarbij dat niet zo is.

Jawel, mijnheer Van Lysebettens, dat zegt de Hoge Gezondheidsraad. Die is samengesteld uit een zeer grote groep mensen en heeft een zeer omstandig advies uitgebracht.

Ik was heel verbaasd over wat professor Mullie zou gezegd hebben. Eerlijk gezegd, als professor Mullie gezegd heeft wat inderdaad in *Het Laatste Nieuws* staat, diskwalificeert hem dat in mijn ogen als iemand die men nog ernstig moet nemen. Ik kan die man niet ernstig nemen, het spijt mij. Hij zegt dat een expert van een expertisecentrum inzake verslaving niet mag meewerken aan een advies over producten die tot verslaving leiden. Dat is wat hij zegt. Zullen we de heer Mullie nu nog ernstig nemen? *Het Laatste Nieuws* heeft dus één iemand gevonden die beweert dat we niet mogen luisteren naar een expert in de verslavingszorg die in de verslavingszorg werkt.

Een expert die pleit tegen de gevaren van cannabis en in de sector van de verslavingszorg werkt, zou dan een lobbyist zijn geworden. Daar mogen we volgens de heer Mullie niet naar luisteren. Naar een expert die in een sector werkt waar men de tragische gevolgen van cocaïneverslaving bestrijdt, zouden we evenmin mogen luisteren, als die uitlegt dat cocaïne schadelijk is. Zullen we professor Mullie ernstig nemen? Die man is wat mij betreft gediskwalificeerd. Ik neem hem totaal niet ernstig.

Overigens is het advies van de Hoge Gezondheidsraad veel strenger in zijn operationele voorstel dan wat wij doen. We hebben uit het advies eigenlijk alleen de wetenschappelijke kern overgenomen en vervolgens een zeer gematigde toepassing van dat advies uitgewerkt, want het advies was veelomvattender. De wetenschappelijke kern is dat het fout is om mensen te vertellen dat alleen misbruik van alcohol een probleem vormt voor de gezondheid. Dat is foute informatie. De juiste informatie is dat er geen niveau van alcoholconsumptie bestaat waarbij er geen stijgend risico is.

Nogmaals, betekent dat nu dat mensen geen alcohol mogen gebruiken? Nee. Verbieden we dat? Nee. Mijnheer Piedboeuf, ik wil u graag geruststellen. Zijn wij van plan alcoholproducenten te vervolgen? Nee, geen haar op mijn hoofd denkt daaraan. Dat is dus niet hetzelfde. Ik denk dan ook dat dat een beetje naast de kwestie is.

U vraagt mijn mening over de campagne van de brouwers. Ik vind het een vreemde stelling dat gezelligheid alcohol veronderstelt, maar zij hebben daar een economisch belang bij. In reclame mag men altijd het beeld brengen dat het eigen economische belang dient. Het grote voordeel van de

campagne van de brouwers is dat er nog nooit zoveel experten in het nieuws zijn geweest om te zeggen dat wat de Hoge Gezondheidsraad zegt, juist is, namelijk dat er geen niveau van alcoholconsumptie is waarbij er geen risico op gezondheidsissues bestaat, wat niet betekent dat alcoholconsumptie verboden is.

Ik denk dan ook dat, als de brouwers nog meer campagne voeren, dat tot nog meer bewustwording zal leiden en dat er nog meer experten aan het woord zullen komen. Er zijn dankzij de campagne van de brouwers nog nooit zoveel experten in de media geweest die dat hebben uitgelegd. Dat is dus heel goed.

Belangrijk is ook dat de bepalingen van het ontwerpbesluit van toepassing zijn op alle alcoholreclame die zich richt op Belgische consumenten, ongeacht of die afkomstig is van Belgische dan wel buitenlandse ondernemingen. Dat is ook logisch en is trouwens ook de geest van het bestaande convenant. Natuurlijk viseren we niet alleen Belgische producenten. Dat zou wel heel vreemd zijn.

We zetten overigens met de inspectie van de FOD Volksgezondheid sterk in op de aanpak van onlineverkoop en reclame voor tabaksproducten. In samenwerking met DNS Belgium worden Belgische websites die de regelgeving overtreden, offline gehaald.

Sinds september kan dankzij een samenwerking met het Centre for Cybersecurity Belgium ook de toegang tot buitenlandse websites voor Belgische consumenten worden geblokkeerd. Zodra het ontwerpbesluit in werking treedt, zal de inspectiedienst ook buitenlandse webshops controleren. Daarnaast zet de inspectie ook in op sensibilisering van verkoopplatformen en socialemediabedrijven en kan ze, indien nodig, ook maatregelen nemen op basis van de Digital Services Act (DSA).

Met andere woorden, we zullen het ontwerpbesluit conform alle afspraken in de regering gewoon uitvoeren.

03.10 Barbara Pas (VB): Mijnheer de minister, wat u vindt van experten, hebben we tijdens de coronacrisis al ondervonden: als ze uw mening niet delen, deugen ze niet.

“Alcoholmisbruik schaadt de gezondheid”, is de enige correcte slogan. U hebt in het verleden al in het bijzonder de horecasector gevisieerd, de krantenwinkels al aangepakt, de tabaksspeciaalzaken op kosten gejaagd en nu focust u zich op de bierbrouwers met een verkeerde slogan.

U zult het me niet kwalijk nemen dat ik voor keuzevrijheid pleit. Als iemand op een vrijdagavond een of twee pintjes wil gaan drinken, is daar helemaal niets mis mee. Dan moet de regering zich helemaal niet bezighouden met het bang maken van mensen daarvoor via onjuiste boodschappen. Als ik vanavond een glas wijn wil drinken bij mijn eten, kan dat geen enkele kwaad. Als u een glas azijn wilt drinken, moet dat ook kunnen. De regering heeft zich daarmee niet te moeien. Laat de mensen toch die keuzevrijheid!

Ik ben het totaal niet eens met de slogan “alcohol schaadt de gezondheid”, omdat die gewoon onjuist is en niet klopt. In tegenstelling tot drugs bijvoorbeeld, die de Jongsocialisten zo graag gelegaliseerd willen zien, is alcohol niet bij elk gebruik schadelijk. Het is bijzonder jammer dat u daar de brouwsector mee stigmatiseert. Die sector heeft het al niet gemakkelijk. Het is al gezegd: bierbrouwers zijn zelfs Unesco-erfgoed, maar ze worden door de regering toch weer gestigmatiseerd.

U neemt er niets van terug. Er is blijkbaar geen onenigheid in de regering. Alle regeringspartijen zijn het aan de regeringstafel met u eens. Zo heb ik het toch begrepen. Mijn vraag was waarom de fractievoorzitter van MR en de fractievoorzitter van de N-VA dan de open brief van de brouwsector ondertekenden die, mijns inziens terecht, tegen uw maatregelen ingaat.

Collega Piedboeuf, u had ten minste de durf om u vandaag in het debat te moeien en uw ondertekening te verantwoorden. Dat kan helaas niet gezegd worden van uw collega van de N-VA, die vandaag compleet afwezig blijft in het debat. Ik moet vaststellen dat we ook daar weer moeten luisteren naar de woorden, maar niet moeten kijken naar de daden. Men ondertekent iets, zegt dat men tegen is, maar keurt het in de ministerraad allemaal goed. Men is niet beter gewoon. Dat zijn we echter ondertussen al gewoon van de N-VA.

Wij zullen die maatregelen in elk geval zowel in woord als in daad niet steunen, mijnheer de minister.

03.11 Kjell Vander Elst (Anders.): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. Ik onthoud één ding: iedereen die uw mening niet is toegedaan, moeten we niet meer ernstig nemen. (*Protest van de heer Vandenbroucke*)

Dat is wat u zegt.

03.12 Minister Frank Vandenbroucke: Nee, dat is grotesk. Excuseer, mevrouw de voorzitter, ik vraag een correctie, want collega Vander Elst fantaseert iets wat ik niet heb gezegd. (*Protest van de heer Vander Elst*)

La **présidente**: Un peu de calme, on va laisser monsieur Vander Elst.

03.13 Kjell Vander Elst (Anders.): Mijnheer de minister, u hebt over professor Mullie gezegd dat hij niet ernstig meer te nemen is en dat hij gediskwalificeerd is. Hij is gediskwalificeerd omdat hij het niet met u eens is.

03.14 Minister Frank Vandenbroucke: Hoe belachelijk is dat.

03.15 Kjell Vander Elst (Anders.): Ik za u een aantal voorbeelden geven van nog andere mensen die het ook niet met u eens zijn.

Koen Van Impe, de CEO van de Stichting tegen Kanker, zegt: "Het gebruik van alcohol moet men niet normaliseren, maar zeker ook niet culpabiliseren. Het laatste wat ik wil, is een kankerpatiënt een schuldgevoel aanpraten omdat hij af en toe een glas wijn drinkt." Patrick Mullie, die volgens u niet meer ernstig mag worden genomen, wil ik toch nog eens citeren: "Het is zinloos en contraproductief een kruistocht te beginnen tegen elke vorm van alcoholgebruik." Jan Tytgat, toxicoloog en niet van de minste, stelt: "Hoewel niet drinken het veiligst is, is niet bewezen dat een paar glazen per week schadelijk zijn." Hij wijst ook op het belang van samenkomsten voor de mentale gezondheid. Carlos Van Mieghem, professor en cardioloog, zegt het volgende: "In de wereld zijn zes blue zones zijn waar men opvallend langer leeft. Ook daar drinkt men nog alcohol." Ik had zelf nog nooit van *blue zones* gehoord. Wietse Wiels, neuroloog, stelt: "Het debat wordt te snel herleid tot één boodschap en één slogan. Een simpele oneliner is geen goed beleid. Men heeft meer dan dat nodig."

Mijnheer de minister, u laat zich informeren door experts en academici. Dat is uw goed recht. Het klopt echter niet dat u alleen de waarheid in pacht hebt. Voldoende wetenschappers zeggen dat niet bewezen is dat één glas alcohol of een verantwoorde manier van omgaan met alcohol schadelijk is voor de gezondheid. Als men die logica doortrekt, dan is een boterham met choco eten schadelijk voor de gezondheid, dan is volle melk drinken schadelijk voor de gezondheid, dan is rood vlees eten schadelijk voor de gezondheid, dan is te veel kip eten schadelijk voor de gezondheid.

Mijnheer de minister, u moet ophouden te doen alsof u alleen de waarheid kent en uw levenswijze aan een hele samenleving op te leggen. U bent op zoek naar een samenleving met een nulrisico, maar in zo'n samenleving wil ik echt niet leven.

Mijnheer de minister, wij hadden de juiste slogan: "alcoholmisbruik schaadt de gezondheid". Dat is correct. Dat is ook zo. Daar stelt niemand ter discussie. Daar moeten we aan werken. We moeten mensen die een probleem hebben en overmatig alcohol gebruiken, helpen. Daar zie ik ook een rol voor de overheid.

Iedereen over dezelfde kam scheren, iedereen een schuldgevoel aanpraten omdat men af en toe een glas wijn of een pint drinkt, of een digestief na het eten, daar kan ik niet mee akkoord gaan.

Mijnheer de minister, het is redelijk duidelijk dat ik u niet meer zal overtuigen. Ik heb wel een motie om de slogan terug te draaien en ik hoop dat ik misschien toch de heer Piedbœuf nog kan overtuigen. Mijnheer de minister, u moet echt beseffen dat u op bepaalde vlakken het risico zodanig aan het beperken bent dat we in onze samenleving binnenkort niets meer zullen mogen. Het gaat verder en verder en dat moet stoppen. Laat de mensen gewoon gerust.

03.16 Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik ben blij dat u zich laat adviseren door experts en academici. Zo hoort het. Goed beleid wordt geadviseerd door experts en academici. Het is onze taak om te luisteren naar tegenstemmen in dezelfde kringen. Ik heb dat ook gepoogd om na te gaan in welke mate de voorgestelde slogan correct is. Zoals ik in mijn vraag heb aangegeven, kan ik op basis van de wetenschappelijke literatuur niet anders vaststellen dan dat de slogan grosso modo, op een aantal gevallen na, correct is. De collega's die beweren dat dat niet zo is, nodig ik uit om mij wetenschappelijke studies te sturen die dat ook aantonen.

Voor het overige ben ik het wel helemaal eens met de heer Vander Elst dat het jammer is dat het hele debat herleid wordt tot de betreffende slogan. Het plan dat op de ministerraad is goedgekeurd, bevat immers veel meer maatregelen dan die slogan. Daar zou het debat best ook wat meer over gaan. Ik vind het zeer cynisch, zoals u in uw inleiding ook gezegd hebt, mijnheer de minister, dat het dezelfde partijen zijn die willen besparen op de gezondheidszorg, die het remgeld willen verhogen en die de verhoogde tegemoetkoming willen beknotten, zo te vuur en te zwaard tekeergaan tegen maatregelen die de uitgaven in de gezondheidszorg op lange termijn kunnen beperken.

03.17 Jean-François Gatelier (Les Engagés): Monsieur le ministre, je ne comprends pas pourquoi on s'énervé autour de ce débat, car il n'est pas ici question d'interdire la consommation d'alcool. On veut simplement apporter un message pour informer les citoyens. J'ai l'impression qu'on va devoir aussi revenir sur la publicité sur le tabac, tant qu'on y est. En l'occurrence, on veut simplement protéger le citoyen et diminuer les dépenses en soins de santé. Je suis donc assez étonné d'entendre des courants libéraux qui, toute l'année, prônent une diminution des dépenses en soins de santé tout en refusant de faire plus de prévention. Je vous rappelle quand même que les boissons alcoolisées coûtent trois fois plus cher à l'État qu'elles ne rapportent.

Monsieur Van Quickenborne, vous avez sorti un bel exemple avec le salami. Effectivement, celui-ci contient des nitrites, est cancérigène et mauvais pour la santé. Toutefois, le salami n'est quand même pas la deuxième cause évitable de décès dans ce pays, comme l'alcool. Le salami n'est quand même pas responsable des accidents de la route, des violences intrafamiliales et des féminicides. Je ne pense pas qu'on entendra, demain, que quelqu'un a tué sa femme parce qu'il a mangé du salami. Je comprends votre exemple – il me fait sourire – mais il n'est pas comparable. J'entends tous vos exemples mais il n'y a rien de comparable aux dégâts que fait l'alcool dans la société. C'est quelque chose que nous voyons tous les jours. Oui, la médecine évolue. Oui, la médecine parfois se trompe, mais on peut alors revenir en arrière. Mais, dans ce domaine-là, je crois qu'on ne reviendra jamais en arrière.

Sur le plan scientifique, vous m'avez énuméré une série de professeurs. Pour moi, cela ne veut rien dire. Je respecte votre avis, cher collègue, mais toutes les universités, tous les oncologues du monde condamnent la consommation d'alcool. Quand je dis "condamnent", que l'on s'entende bien: ils expliquent qu'un verre par jour occasionne des dégâts en soins de santé. Les cancers en dessous de l'âge de 50 ans explosent uniquement à cause de nos mauvais comportements, ce qui coûte très cher à nos soins de santé. Concernant le Conseil Supérieur de la Santé, il ajoute également qu'il faudrait interdire la publicité des concours sportifs à laquelle est associée la consommation d'alcool, de bière notamment. Vous savez très bien à quoi je pense. Il nous faut aller plus loin.

Monsieur le ministre, je vous suis tout à fait. Pour Les Engagés, il faut absolument respecter l'accord Arizona. Il faut qu'on avance et qu'on puisse protéger nos citoyens mais, je le répète, on n'interdit rien et on n'empêche pas nos traditions, notre culture en apposant une étiquette pour informer correctement les citoyens.

03.18 Vincent Van Quickenborne (Anders.): Mijnheer de minister, ik pas voor een samenleving waar alles wordt geregeld, betutteld, gecontroleerd, een samenleving die voortdurend waarschuwt, een samenleving die voortdurend mensen achtervolgt. Wat wil ik daarmee zeggen? Hebt u de cijfers van het VAD over het alcoholgebruik bij jongeren en scholieren gezien? Tussen 2013 en 2024 is het gebruik van alcohol gedaald van 65 % naar 46 %. Het aantal jongeren dat wekelijks alcohol gebruikt, is gedaald van 14 % naar 9 %. Hebben ze daarvoor die slogan nodig gehad? Neen. Geloof eens in het gezond verstand van mensen. Geloof nu eens dat mensen ook individueel beslissingen kunnen nemen en dat het niet de Staat is die in de plaats van de mens moet treden. Dat is waarschijnlijk typisch voor socialisten. Jullie geloven in de Staat. Jullie geloven niet in de mens. Het is de Staat die altijd alles moet oplossen.

Ten tweede, u zegt dat die campagne van de brouwers een zeer vreemde campagne is. U beweert dat zij zouden hebben gezegd dat gezelligheid alcohol veronderstelt. Minister, hebt u de campagnes van uw partij al gezien over managementvennootschappen? Hebt u dat al gezien? Weet u wat uw minister Gennez heeft gezegd over ondernemers? Zij zegt: ondernemers zijn profiteurs, languit aan het zwembad, Porsche voor de deur, miljoenen op de rekening. Weet u hoe uw minister Depraetere de artsen noemt? Doktoers, met twee o's. Uw partij heeft Charles en Henri opgevoerd voor managementvennootschappen van het pure profitariaat. Dat is de beeldvorming die u creëert van mensen die werken. Daarom zijn er zoveel zelfstandigen en ondernemers boos.

Ten derde, het verwondert me niet dat u die slogan er zo doorduwt. Collega's, kent u de fameuze anekdote met Frank Vandenbroucke? Op het einde van een werkdag is hij erin geslaagd om een aantal wetten erdoor te krijgen. Hij zegt tegen zijn medewerker: proficiat. Die medewerker zegt: we gaan iets drinken. Wat doet Frank Vandenbroucke? Hij geeft hem een appel. Hij snijdt hem in twee. Hij zegt: de helft van de appel is voor u, de andere helft van de appel voor mij. Dat is Frank Vandenbroucke ten voeten uit.

Eerlijk gezegd, collega Vander Elst zei het al, iedereen kiest hoe hij leeft. Als u graag gezond leeft, zoals de heer Mahdi, met een glaasje karnemelk en een broodje, niet met salami, ook niet met kaas... Wat is er nu gezond? Is brood gezond? Neen. Pak gewoon een glas water. Als u een glas water en een appel goed vindt, dan is dat uw keuze. Als een medewerker toch een glaasje wijn wil drinken, dan moet dat zijn keuze zijn.

Mijnheer de minister, ik vrees dat, als u zo voort doet, mensen niet gaan zeggen: alcohol schaadt de gezondheid, maar: Frank Vandenbroucke schaadt de gezondheid. Minister Vandenbroucke, geloof in de mensen, geloof in het gezond verstand, geloof in de vrijheid. Dat heeft ons al heel ver gebracht.

03.19 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Madame la présidente, je ne suis pas mécontente de me joindre à cette discussion. Ce que nous entendons est vraiment hallucinant. Faire une affaire de gouvernement d'un mot figurant dans un slogan, le niveau est incroyablement bas. Par ailleurs, sachant qu'il s'agit d'un élément qui figure dans l'accord de majorité, nous constatons que des collègues livrent un tel combat aux côtés d'un lobby puissant poursuivant des intérêts financiers. Cela constitue véritablement le sommet de la honte pour des représentants politiques censés défendre la santé et le bien-être de la population.

Si un autre secteur se permettait un comportement pareil – envoyer des lettres, lancer des campagnes, inviter des députés à venir boire un verre en face du parlement –, ce serait extrêmement gênant et largement décrié. Pourtant, certains s'en donnent à cœur joie et vont copiner avec ce secteur. Ce n'est pas acceptable. Les arguments antiscientifiques qui circulent sur ce sujet sont inadmissibles. Il est inacceptable de prétendre que ce ne serait pas grave et que l'alcool ne serait finalement pas nocif pour la santé. Nous sommes, en tant que responsables politiques, chargés d'en informer la population et de la protéger pour sa santé future.

L'alcool est une drogue puissante qui génère des addictions parfois plus rapidement que d'autres drogues. Les spécialistes qui travaillent sur le terrain nous le disent. Les alcooliers devraient la mettre en veilleuse parce que la suppression d'un simple mot dans ce slogan pourrait être le moindre des changements. Aujourd'hui, il est encore possible de faire de la publicité pour n'importe quel alcool aux abords des écoles. C'est autorisé en Belgique, alors que c'est totalement interdit dans certains pays.

Les alcooliers ne se rendent pas compte de leur chance. Le culot avec lequel ils se permettent de lancer ce type de campagne est inacceptable. C'est franchement indigne au regard des familles endeuillées et brisées par l'alcool. Pour ces gens, nous devrions faire preuve d'un minimum de respect et de responsabilité face aux dégâts causés par l'alcool dans notre société et aux coûts qu'il représente. Nous pourrions envoyer la facture aux alcooliers pour les dégâts causés par l'alcool en matière de sécurité routière, de violences conjugales et de santé mentale.

Le comble de l'hypocrisie est d'entendre votre collègue au gouvernement, Anneleen Van Bossuyt, qui veut contraindre les personnes souffrant d'alcoolisme et bénéficiant d'un revenu d'intégration sociale à suivre un parcours de prise en charge afin de sortir de cette assuétude, sous peine de perdre leur revenu d'intégration sociale. Elle l'a encore confirmé hier. Pourtant, nous savons à quel point les

dispositifs d'accompagnement sont saturés et qu'aucun euro supplémentaire n'est prévu pour renforcer ces structures. Dès lors, l'hypocrisie est totale. Je pense donc que vous feriez mieux de mettre ce débat en veilleuse. Par ailleurs, depuis que vous en parlez, il n'en a jamais été autant question dans la société.

Des amis m'en ont parlé. C'est vraiment l'effet Streisand, cette histoire. Un ami m'a dit que cela devrait aller plus loin. Il a été confronté à quelqu'un qui a fait un delirium tremens. Lorsqu'un alcoolique arrête brutalement de boire, et beaucoup l'ignorent, il met sa vie en danger. Nous devrions prendre les mêmes mesures que celles prises pour la cigarette. Il faudrait informer davantage et sensibiliser à ce type de pathologies extrêmement graves qui peuvent découler de l'alcoolisme. C'est cela, en réalité, auquel s'exposent les alcooliers et ce sont les mesures auxquelles ils devraient être soumis. La stratégie à laquelle nous assistons est tout simplement dégoûtante.

03.20 Jan Bertels (Vooruit): Ten eerste wil ik zeggen aan onze liberale collega's, of toch aan de heer Vander Elst die hier in tegenstelling tot de heer Van Quickenborne wel nog is, dat de rol van een sterke overheid erin bestaat om correcte informatie te verstrekken. De informatie die hier in de gezondheidsmededeling wordt gegeven, is gebaseerd op wetenschappelijke evidentie. Men kan daarover echter discussiëren.

Ten tweede, mijnheer Vander Elst, moet u eens goed herbeluisteren wat de minister heeft gezegd over de expert. Een expert mag zeggen wat hij wil vanuit zijn expertise. Een expert die een andere expert allerlei zaken toedicht die niet gebaseerd zijn op evidentie, is echter iets anders. Die zegt eigenlijk dat die andere expert niet mag meedoen aan een discussie over een verslaving. Dat is iets anders dan zeggen dat die expert niet mag zeggen wat hij wil. U moet dus goed luisteren naar wat daarover gezegd werd.

Ten derde gaat het gaat hier om een gezondheidsmededeling. Die gezondheidsmededeling – maar u wilt dat niet horen – is niet bedoeld om de alcoholconsumptie te verbieden. De minister heeft dat ook vijf keer herhaald. Mijnheer Gatelier heeft dat ook herhaald. Die is er om een consument, die zelf in alle vrijheid kan beslissen om dat ene pintje, die twee pintjes of dat wijntje van mevrouw Pas te drinken, op een correcte en feitelijke wijze te informeren over de eraan verbonden risico's, zodat hij of zij daarover een oordeel kan vormen. Dat is geen enkel verbod. Wij lopen ook geen lobby's achterna, mijnheer Vander Elst.

Ik kan u alleen maar danken voor één zaak: door heel die discussie zo karikaturaal te stellen, hebt u ervoor gezorgd dat heel de samenleving nu weet dat aan alcohol gezondheidsrisico's zijn verbonden. Dank u wel daarvoor.

Moties Motions

La présidente:

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Kjell Vander Elst en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heer Kjell Vander Elst

en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding,

- overwegende dat onze Belgische biercultuur sinds 2016 door UNESCO erkend is als immaterieel cultureel werelderfgoed en een cruciale economische, maatschappelijke en culturele motor in ons land vormt;

- overwegende dat de verplichte slogan "Alcohol schaadt de gezondheid" een simplistische en betuttelende boodschap is die geen enkel onderscheid maakt tussen verantwoorde, matige consumptie en schadelijk misbruik;

- overwegende dat deze maatregel de hele brouwerssector onterecht stigmatiseert en de inspanningen negeert die de sector zelf al jaren levert om verantwoord gedrag aan te moedigen;

- overwegende dat de Europese Commissie terechte vragen heeft gesteld bij de compatibiliteit van het desbetreffende koninklijk besluit (KB) met de werking van de Europese interne markt;

- overwegende dat er grote onduidelijkheid bestaat of dit KB van toepassing zal zijn op elk bedrijf in de

EU dat reclame maakt, of enkel op Belgische bedrijven, wat dreigt te leiden tot een concurrentieel nadeel;

- overwegende dat dit voorstel getuigt van een ideologische reflex, zonder het nodige overleg of maatschappelijk draagvlak;

vraagt de federale regering

- de plannen voor de verplichte en veralgemenende slogan "Alcohol schaadt de gezondheid" in te trekken;

- te kiezen voor doordacht maatwerk in plaats van stigmatisering, waarbij resoluut wordt ingezet op gerichte sensibilisering, effectieve hulpverlening bij problemen en een specifieke focus op overmatig gebruik en risicogroepen;

- de opmerkingen van de Europese Commissie over de interne markt onverkort ter harte te nemen en elke vorm van regelgeving te staken die een concurrentieel nadeel creëert doordat zij uitsluitend Belgische bedrijven treft ten opzichte van andere EU-bedrijven;

- het overleg met de sector onmiddellijk op te starten om gezamenlijk te werken aan de promotie van verantwoord genieten, met respect voor onze brouwers en ons cultureel erfgoed."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Kjell Vander Elst et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de M. Kjell Vander Elst

et la réponse du vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargé de la Lutte contre la pauvreté,

- considérant que notre culture brassicole belge est reconnue depuis 2016 par l'UNESCO comme patrimoine culturel immatériel de l'humanité et constitue un moteur économique, social et culturel essentiel dans notre pays;

- considérant que le slogan obligatoire "L'alcool nuit à la santé" constitue un message simpliste et paternaliste qui n'établit aucune distinction entre une consommation responsable et modérée et l'abus nocif;

- considérant que cette mesure stigmatise injustement l'ensemble du secteur brassicole et ignore les efforts que ce dernier fournit lui-même depuis des années pour encourager un comportement responsable;

- considérant que la Commission européenne a soulevé des questions légitimes quant à la compatibilité de l'arrêté royal en question avec le fonctionnement du marché intérieur européen;

- considérant que un grand flou règne autour de la question de savoir si cet arrêté royal s'appliquera à toute entreprise de l'Union européenne qui fait de la publicité, ou uniquement aux entreprises belges, ce qui risquerait d'entraîner un désavantage concurrentiel pour ces dernières;

- considérant que la proposition témoigne d'un réflexe idéologique, sans la nécessaire concertation ni assise sociétale;

demande au gouvernement fédéral

- de renoncer à ses projets visant à introduire le slogan obligatoire et généralisé "L'alcool nuit à la santé";

- d'opter pour des solutions sur mesure et réfléchies plutôt que pour la stigmatisation, en misant résolument sur une sensibilisation ciblée, une aide efficace en cas de comportement à problèmes et une attention particulière portée à la consommation excessive et aux groupes à risque;

- de prendre pleinement en compte les observations de la Commission européenne concernant le marché intérieur et de mettre fin à toute forme de réglementation créant un désavantage concurrentiel en ce qu'elle touche exclusivement les entreprises belges et non d'autres entreprises de l'Union européenne;

- d'entamer immédiatement la concertation avec le secteur afin de travailler conjointement à la promotion d'une consommation responsable, dans le respect de nos brasseurs et de notre patrimoine culturel."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Jan Bertels.

Une motion pure et simple a été déposée par M. Jan Bertels.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

La **présidente**: Je vous souhaite une bonne fin de journée.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.08 uur.

La réunion publique de commission est levée à 17 h 08.